

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:43, leidžiasi

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LV

Price 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — šeštadienis, rugsėjo-September 28 d., 1974 m.

Kaina 15c

229

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

SVEIKINAM AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESA

PREZIDENTAS KVIEČIA PASIAUKOTI, KOVA BŪSIANTI ILGA IR SUNKI

WASHINGTONAS. — Prezidentas vakar atidarė ekonominių reikalų "viršūnių" konferenciją, kurioje dalyvauja apie 700 ekonomistų, bankininkų, pramonės, darbo unių vadų. Vartotojų reikalų gynėjai Ralph Nader ir Betty Furness dar prieš konferenciją skundėsi, kad joje menkai atstovaujami vartotojai, konferenciją dominuoja biznio ir pramonės atstovai. Neseniai senate buvo atmetas specialios vartotojų apsaugos agentūros steigimo pasiūlymas.

Prezidentas savo kalboje ragino amerikiečius pasiaukoti, laikytis disciplinotai ir bendromis jėgomis kovoti prieš infliaciją. "Turime pripažinti kad nėra paprasto ar lengvo sprendimo. Nėra stebuklingo vaisto. Tas paaiškėjo per visą seriją konferencijų, kuriose buvo gvildenamos darbininkų, transporto, butų, finansų, žemės ūkio klausimai", kalbėjo prezidentas. "Infliacija yra problema, su kuria turime kovoti kantriai ir užsispyrusiai. Kova nebus lengva, bet mes leimėsime", žadėjo prezidentas Fordas.

Ketvirtadienį prezidento vyriausias ekonominių reikalų patarėjas Alan Greenspan pranešė, kad praėjus 18 mėnesių iki 3 metų, kol infliaciją pavyks sukontroliuoti. Vėliausia statistika rodo, kad kainos kyla per metus daugiau negu 12%.

Vyriausybė planuoja šios kovos metu sumažinti mažiau uždirbančių pajamų mokesčius, siūlo sumažinti vyriausybės išlaidas ir parūpinti specialią kreditų statybos pramonei, kuri apmirė. Vyriausybė atsisako griežtos kainų ir algų kontrolės, tačiau mano įvesti tam tikras gaires kainoms ir algoms prižiūrėti. Kritikai tokias gaires vadina "bedančiu šunim".

Prezidentas, atidarydamas konferenciją, žadėjo nuolat stebėti besikeičiančias sąlygas ir vyriausybės veiksmus keisti. "Mano veiksmai nebus įsodinti į cementą. Mes nesitikime visų patenkinti, bet mūsų veiksmai bus skirti visų interesams", pasakė prezidentas.

Sovietai apie jugoslavų teismą

MASKVA. — Ilgai tylėjusi, sovietų Tass agentūra atsiliepė į vakarų spaudoje paskelbtą žinią, kad Jugoslavijoje buvo teisiami 27 "prosovietiniai komunistai". Jugoslavų spauda juos vadino nelegaliais stalinistais, partijos atskala, kuri veikė daugiausia Montenegro respublikoje.

Aukšti jugoslavų pareigūnai neslepia privačiuose pasikalbėjimuose, kad šitame sąmoksle prieš centrinę valdžią dalyvavo vienas sovietų diplomatas ir rusų žvalgybos nariai. Montenegro grupės veikloje dalyvavęs ir Vlado Dapcevič, kuris 10 metų buvo Jugoslavijoje kalinamas ir dabar gyvena Belgijoje. Įveiktas ir Mileta Perovič, buvęs jugoslavų karinis atašė, dabar gyvenęs Kijeve.

Tass agentūros komentare sakoma, kad vakarų spauda bandanti įvairyti kylį į Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos gerus, draugiškus santykius. Tass kaltina daugiausia Austrijos laikraščius Kronen-Zeitung ir Die Presse, kurie dažnai pasakoja apie Maskvos pasirengimus pul-

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Libano ministerių kabinetas pasitraukė, kilus ginčams tarp krikščionių ir musulmonų ministerių dėl ginklų kontrolės. Libane prezidentu visada išrenkamas krikščionis, o premjeru — musulmonas.

KAIRAS. — Egipte sudarytas naujas ministerių kabinetas su premjeru Abdel Aziz Higazi. Svarbieji ministrai palikti tie patys.

WASHINGTONAS. — Gynybos sekretorius Schlesingeris spaudos konferencijoje pabrėžė, kad Amerika neturi planų pradėti karo veiksmus prieš naftos valstybes. Valstybės departamentas kalbėjo Robert Anderson pavadino spaudos pranešimus apie karinę akciją "visiškai neatsakingais".

WASHINGTONAS. — Aplinkos Apsaugos agentūra paskelbė, kad surastas naujas metodas akmenų anglių dūmams valyti. Šis laimėjimas leis elektros jėgoms naudoti ir daugiau smulkių akmenų anglių. Philadelphia Electric Co. jau investavo 68 mil. dol. į naujus filtrus.

PARYŽIUS. — Ispanijos basikalai Prancūzijoje išleido knygą apie sąmokslą nužudyti Ispanijos premjerą Carrero Blanco. Kartu buvo planuojama atentatas ir prieš JAV sekretorių Kissingerį. Prancūzijos vyriausybė uždraudė šią knygą platinti.

WASHINGTONAS. — Žinomas žurnalistas Joseph Alsop paskelbė, kad jis šių metų gale išėis į pensiją. Spalio 11 jis bus 64 metų. Alsop pareiškė, kad reporterio darbas tinka daugiau jauniems žmonėms.

ROMA. — Katalikų bažnyčios vyskupas sinodas penktadienį pradėjo svarstyti evangelizaciją. Sinode dalyvauja 143 vyskupai, 14 patriarchy ar metropolitų, 17 Romos Kurijs kardinolų ir 10 vyrų vienuolynų galvų. Dar 22 dalyvių paskyrė pats popiežius.

BUENOS AIRES. — Prezidentė Peronienė nuramino Argentinos kariuomenės vadus, pareiškėdama, kad vyriausybė kovos prieš teroristus, kurie siekia išprovokuoti karinį perversmą. Kariuomenės vadus, gen. Leandro Anaya, teroristams nušovus du karininkus, įsakė visiems daliniams būti pasiruošusiems griežtam atkūrimui įstatymų ribose ir kiekvieną teroristą puolimą. Dešinieji teroristai nušovė du žurnalistus, vieną jų televizijos stoties tarnautoją.

LONG BEACH. — Dr. John, kuris gydo buvusį prezidentą Nixoną, paskelbė, kad pacientas ima dvejopus kraujo skytinius mo vaistus ir kraujo krešulys atsiliepią duodamus vaistus teigiamai.

ti Jugoslaviją ir kitus "sovietų pavojus". Tokie bandymai sugadinti draugiškus santykius nepavyks, sako agentūra.

Alžiro užsienio reikalų ministras Boufelfika buvo išrinktas Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos prezidentu. Už jo matois JT sekretoriaus Waldheimo galva.

PENKIOS PRAMONĖS VALSTYBĖS SVARSTO EKONOMINIUS KLAUSIMUS

WASHINGTONAS. — Šiandien ramioje Camp David vietoje įvyksta svarbi didžiųjų laisvojo pasaulio valstybių užsienio ir finansų ministerių konferencija, kurioje atstovaujama: Amerika, Britanija, Japonija, V. Vokietija ir Prancūzija. Amerikai atstovauja sekretorius Henry Kissinger ir išdo sekretorius William Simon. Neabejojama, kad šiame pasitarime bus svarstomi ekonominiai klausimai, ypačingai naftos kainos ir energijos krizė. Kissingeris bandys dar kartą įtikinti kitus ministerius, kad tik glaudžiai bendradarbiaujant, o ne konkuruojant, galima tikėtis paveikti naftą gaminančias valstybes, kad jos numuštų iškeltas naftos kainas.

Sekretorius Kissingeris ne kartą yra pasakęs užsienio svečiams ir valstybės departamentui pareigūnams, kad ekonominė krizė gali pakenkti Vakarų politiniam pastovumui. Kalbėdamas su Izraelio premjeru Rabinu, Kissingeris neslėpė savo baimės, kad Vakarų Europai gresia demokratinis vyriausybės subyrėjimas ir diktatūrų laimėjimas. Rabinas, pasikalbėjęs su Tel Avivo laikraščiu Maariv, neminėdamas paties Kissingerio pavardės, pasakė, kad aukšti Amerikos sluoksniai bijo, kad Italijoje dėl nenugalimų ekonominių sunkumų, valdžią gali paimti komunistai.

Pats Kissingeris, kalbėdamas Baltuose Rūmuose, priimančios Italijos prezidentą Leonę, pasakė, kad Italija dėl aplinkybių, kurios nepriklauso nuo Italijos vyriausybės, yra ekonominiuose sunkumuose. Kai Italijos draugai bando surasti bendrus veiksmus jai padėti, jie nepadaeda tik Italijai, jie tai daro ir savo naudai ir moderniojo pasaulio struktūrai naudai, kalbėjo Kissingeris.

Stebėtojai tvirtina, kad Kissingeris visada labai rėia ekonominius klausimus su politiniais. Pasisakydamas prieš "nevaržomą ekonominį nacionalizmą", kuris atnešė 1930 metų depresiją, Kissingeris išėjo Jungtines Tautas, kad tokios depresijos pasikartojimas paveiks visus ir kentės visi: turtingi ir vargšai, gamintojai ir naudotojai.

Maskva. — Kandidatų į pasaulio šachmatų čempionus Viktoro Korėnojaus lošusio baltais ir Anatolijaus Karpovo (juodais) penktoji partija — Karalienės Indiška Gynyba — baigėsi lygiomis po 67 ėjimų. Iki šiol vieną laimėjimą turi Karpovas, kitos keturios partijos, baigėsi lygiomis. Laimėjimui reikia penkių partijų.

ČIKAGA. — Illinois ir Iowos valstijų laukuose ankstyva šalna kukurūzų derlių sumažino 4-5% ir sojos pupelių — nuo 5% iki 10%.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Senatorius Mike Mansfield, kalbėdamas apie ekonomistų konferenciją, pareiškė: "Amerikos žmonėms nesvarbūs sudėtingi ekonomistų terminai, jų kalbos apie "ekonometrią". Žmonės tik mato, kad kainos kasdien kyla, recesija kasdien didėja".

Bostono švietimo taryba įsakė pradėti gerbti įstatymus ir traukti teismo atsakomybėn tuos tėvus, kurie neleidžia vaikų į mokyklas. Daug baltųjų boikotuoja prievarta integruotas mokyklas.

Senatoriai Jacob Javits ir Claiborne Pell išvyko į Kubą, kur susitiks su Fidel Castro ir kitais vadais. Valstybės departamentas pabrėžė, kad sekretorius Kissingeris šiai kelionei nepretarė. Kuba ketvirtadienį davė vizas 22 laikraštininkams, kurie panarą važiuoti su senatoriais į Kubą. Senatorių tikslas patvirtinti, ar neatėjo laikas keisti Amerikos santykius su Kubą, kurią Amerika boikotuoja nuo 1962 metų. Lapkričio mėn. Amerikos Valstybių Organizacija susirinks svarstyti sankcijų Kubai atšaukimo klausimą.

Illinois žemės ūkio pareigūnai skelbia, kad staigios šalnos praėjusios savaitės pradžioje padarė Illinois ūkininkams apie 400 mil. dol. nuostolių.

Vakar Čikagoje buvo atidaryta dailininko Marc Chagall sukurta mozaika ant First National Banko sienų, netoli Monroe ir Dearborn gatvių. Išvakarėse įvyko balius, kuriame dalyvavo rusų čelistas Matislav Rostropovich ir neseniai iš Bolšoi baleto pabėgęs šokėjas Michael Barishnikov, dailininko Henry Matisse sūnus Pierre, meras Daley su žmona ir daug kitų svečių.

Wellingtonas. — Irano šachas baigė vizitą Australijoje ir atvyko į Naująją Zelandiją, kur jis pirmadienį susitiks su visų ministerių kabinetu. Būsimi pasirašyta prekybos sutartis, dėl kurios jau ankščiau derėtasi.

New Yorkas. — Indijos užsienio reikalų ministras Singh Jungtinėse Tautose pasmerkė turtingųjų valstybių "nenumalšinamą apetitą" įvairių prekių, kada kitoms valstybėms trūksta maisto, drabužių, vaistų ir kitų būtinai reikalingų daiktų. Jis kritikavo turtingųjų nenorą sušelpsti skurstančius.

ITT korporacijos vyriausias prezidentas Harold Geneen pasileikė tose pareigose dar dviem metams, nors jam jau 64 m. Pernai jis gavo algos 430,299 dol.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS - MORALINIO AUTORITETO BALSAS

ČIKAGA. — Šiandien Čikagos Pick-Congress viešbutyje prasideda Aštuntasis Amerikos Lietuvių Kongresas, kuriame atstovauja visų pažiūrų, visų sluoksnių, visų įsitikinimų ir kartų lietuviai. Sveikinus kongresui prisijungė keli šimtai kongreso narių, įtakingų visų valstijų politikų. Asmeniškai kongrese laukiamas Nebraskos sen. Roman Hruska, dideli lietuvių draugai Atstovų Rūmuose: kongr. E. Derwinski, Bob Hanrahan ir kt.

Apkarpė Nixonui skirtas lėšas

WASHINGTONAS. — Senato lėšų pakomitetis, vadovaujamas sen. Joseph Montoya, demokrato iš New Mexico, paskyrė buvusio prezidento perėjimui į privatų gyvenimą 328,000 dol., nors vyriausybės biudžeto direktorius reikalavo 850,000 dol.

Senato pakomitetis paskelbė, kad buvęs prezidentas turi 15 valdžios apmokamų tarnautojų, kurių algos išdūi kainuoja 363,777 dol. per metus. Jų tarpe yra Ronald Ziegler, sekretorė Rose Mary Woods, karinis adjutantas, trys kariuomenės šoferiai, tarnas, tarnaitė, septyni žmonių sodybos priežiūros grupė San Clemente ir keturių asmenų — Key Biscayne.

Sen. Montoya pareiškė, kad Nixono štabas gavo iš vyriausybės 186 kėdes, 21 sofą ir 77 rasomajias mašinėles. Pakomitetis apkarpė lėšas, skirtas kelionėms, pastui ir atsiskak duoti lėšų asmeniniams tarnams: Manolo Sanchez ir jo žmonai Finai.

Nelengva Irako kurdy padėtis

TEHERANAS. — NYT korespondentui James Clarity pavyko susitikti su Irako kurdų vadu gen. Mustafa al Barzani. Kurdų vadai pripažino, kad Irako kariuomenė užėmė visus didesnius kurdų miestus ir vis toliau varo kurdų sukilėlių jėgas į kalnus. Sukilėliai per 13 metų karą niekad nebuvo tokioje blogoje padėtyje. Irakas naudoja prieš kurdus sovietų gamybos tankus ir lėktuvus.

Per kurdų sukilimą virš 3,000 Irako kareivių žuvo ir 6,000 buvo sužeisti. Kurdai turėjo 400 žuvusių. Irako lėktuvai puldami kaimus nužudė 700 civilių. Kurdai sunaikinę 160 Irako tankų ir numušę 134 lėktuvus.

Naujas armijos viršininkas

WASHINGTONAS. — Prezidentas Geraldas Fordas paskelbė naują armijos štabo viršininku generolą Frederick Weyand, kuris pakeis neseniai mirusį gen. Creighton Abrams.

Gen. Weyand yra 57 metų amžiaus. Jis yra vienas nedaugelio aukštųjų karininkų, kurie nestudijavo West Pointe, bet baigė Kalifornijos universitetą Berkeley. Gen. Weyand perėmė iš Abrams vyriausio kariuomenės vado vietą. P. Vietname ir ten tarnavo, kai karas baigėsi. Kariuomenėje jis tarnauja nuo 1938 m. Pradžioje buvo žvalgybos karininkas, vėliau perkeltas į pėstininkus.

SEOLUS. — Pietų Korėjoje demonstravo apie 1,000 katalikų. Rieščių policija suėmė kelis kunigus.

Šio kongreso paskaitininkai yra De Paul un-to tarptautinės teisės prof. Chorif Bassioni, Wilkes Barre kolegijos istorijos ir politinių mokslų prof. Bronis Kaslas. Kalbės jaunosios kartos visuomenės veiksėja Jūratė Jasaitytė.

Bostone leidžiamas Keleivis savo vedamajame rašo:

"Mes žinome, kad Amerikos Lietuvių Kongresas negali mums leisti nei įstatymų, nei įsakyti... Bet jis gali ar bent privaletų turėti vis dėlto reikšmingą moralinio autoriteto svorį".

"Kad kova dėl Lietuvos laisvės ir šviesesnės lietuvių tautos ateities nevirstų tikta kova dėl paskirų organizacijų ir jų vadų pirmenybės".

"Šiandien yra daug svarbiau konkreti šios dienos mūsų pačių kultūrinė ir politinė veikla, kuri nulems ir rytojaus dieną, kuri ateityje įtvirtins ir vienokius ar kitokius mūsų "statusus".

(Keleivis, rugsėjo 17)

JAV susitarė dėl bazės Islandijoje

WASHINGTONAS. — Amerika ir Islandija susitarė dėl naujos gynybos sutarties ir NATO aviacijos bazės Keflavike sąlygų. Amerikos valstybės sekretorius Sisco ir Islandijos užsienio reikalų ministras Augustason sutiko, kad Amerikos išlaidoms bazė priims ir darbus kelis šimtus islandiečių. Pačioje bazėje amerikiečių kareivių skaičius bus sumažintas iš 3,200 iki 2,900.

Amerika pažadėjo daugiau išdėliuoti bazės karinį personalą, pastatant bazėje daugiau butų šeimoms, kad joms nereikėtų gyventi civilių rajonuose. Pernai Islandijos kairiųjų vyriausybės buvo nutarusi visai tą bazę uždaryti, tačiau kairieji pralaimėjo rinkimus ir nauja vyriausybė nusprendė laikytis 23 metus buvusios gynybos sutarties.

Palestiniečių frontas suskilo

BEIRUTAS. — Trys komunistų infiltruotos palestiniečių organizacijos pasitraukė iš Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos, kuriai vadovauja Lasir Arafat. Trys radikalų grupės, bendradamos su Irako ir Libijos vyriausybėmis, kritikuoja Egiptą dėl nuolaidų Kissingeriui ir derbų su Izraeliu. Pasitraukusių grupių tikslas: ne atsiimti prarastą žemę, bet visai likviduoti Izraelio valstybę ir perimti Jordaną ir savo rankas.

Šis palestiniečių skilimas susilpnina jų siekius įeiti į Jungtines Tautas stebėtojų teisėmis.

PEKINAS. — Kinijos premjeras Chou En Lai ligoninėje priėmė jau antrą užsienio svečių, Mauritanijos prezidentą Moktar Ould Daddah.

ISTORIJA VIS KARTOJASI

(Tęsiu)

Tarkim, kad visa, ką čia "Keleivio" rašėjas išpyskino, yra teisybė. Tik ar jis tikri, kad vieną blogybę gali pateisinti kitą? Jei pav. viralas, kad ir pamašomas, vis tiek prisivilo, tai laikykime jį dar ašt kars- tenės ngnes — tegul visai pri- tampa! Jei mūsų vaikai neski- rti linksnių vieną nuo kito, tai tegul nemato skirtybės tarp lais- vos ir okupacijos! Autorius nei- nori skirti gerų vadovėlių nuo nevykusių. Esą jei turime gerų, o ir jie nepadeda, tai dėl įvairumo, kaip amerikiečiai pasakytų, "for a change" — tegul būna ir kitokių!

Tačiau tie "abirozdai", kaip rašėjas šaiposi, nie tik nepatri- joliniai, bet neteisingai dalyką vaizduoja ir jų nereikia "įži- rėti" pro didinančius stiklus — jie savime bado akis. Šviet. Tarybos narių užsispyrimą gih- ti šitoki vadovėlių negalima lai- kvti "naudingų darbų lietuvy- bei".

Kodėl šie "Keleivio" aukš- čiau pažymėtieji lietuvių klau- simai taip aštriai prasiveržė, kaip tik šiuo atveju? Ypač bū-

dinga, kad jie panaudoti tarsi priemonė vėliausiai pasiro- džiusių blogių nusikratyti...

Nutilkit vis dėl anos knyge- tes prašnekusieji, nes apstu ir kitų blogybių... Žinoma, yra — kur gi ne. Todel to nėra "nuolatinio kalbėjimo apie lie- tuvių grynumą" ar tik nebus per mažai?

Didesnis subruzdymas būna proginis, jis pasireiškia tik ko- kiai nesekmei aštriau iškilus. Tokių "erzelių" nereikėtų veng- ti ir ateity, jei tik jie pajęgtų pažadinti tikrą susirūpinimą lietuvių išlikimo reikalais.

O mūsų garbieji humoristai, užuot šaiposi iš patriotizmo ir tautinės vėliavos stiebo Market- parke, savo talento spjglius geriau kreiptų į "nebylių" — val- kų tėvus ir "amerikinio akcen- to" saugotojus... Ne pro šalį būtų kystelėti po panose vil- rijolio patostyti ypač tiems, ku- rie tikrojo lietuviškumo įsigyti veža vaikus į komsoomolo sto- vyklą.

Dėl kalbos nemokėjimo — už- jos žalojimą geroka atsakomy- bės dalis tenka mūsų spaudai. Ar kada nors buvo šitaip jaudi-

namasi kalbos telkai, kaip kad dabar, kai kurie laikraš- tininkai pasijuto nemalonai pa- kibirkšti, pasmerkusią va- dovėlių?

Vaikai kalbą išmoksta ir ją įsisavina ne tiek mokykloje, kiek namie. O tėvų ir apskritai visuomenės (liet.) kalbą ita- kuoja ne vadovėliai, bet laikraš- tija ir visokie spausdiniai. Kiek pagaliau mūsų laikraščių turi įsivedę kalbos skyreliai? Reti būna svečiai net ir nuodugnes- ni straipsniai kalbos reikalu.

Vadinamos grožinės rašties kūriniams vertinti komisijos at- rodo visai nekreipia dėmesio į premijuojamų knygų kalbą, nors jos būtų ir bjauriausiu žargonu parašytos. Svarbiau- sia dabar saugotis, kad tik kri- tikai kūrinyje neužuostų pat- riotinio kvapo. Mat, nuo to da- bar priklauso veikalo lygis...

Mūsų laikraštinkai ar tik šiaip tautiečiai, įvairių šeimų sukačėję progomis atsilan- ke puošniose "rezidencijose", pas- kui jas aprašinėdami sapudo- je, geris šeiminių gerų skonių, šugėbėjimų ištaigingai įsikurti, bet mandagiai nūtyli vaikų abejotinę lietuvišku- mą...

NUOMONES BEŽARSTANT

Jau trečias dešimtmetis, kai vis šūkaujama, bejieskant bū- dų ir priemonių lietuvių iš- laikyti. Tačiau labai netvirtas ir priklausęs pasigirsta balsas, kad ją išlaikyti ne tik verta, bet ir būtina!

Visa tai vyksta pagal dabar įsigalintį požiūrį, kurį, kaip matėm, atstovauja ir humoris- tas, "Keleivio" redaktorius. Jau ne nuo šiandien šitaip sampro- taujama: kam čia jaudintis, kad šeštad. mokyklos vaikams vadovėlių nuotraukos paremia Lietuvos prieš propagandą; juk yra dar blogesnių dalykų! Dažnai girdime šakait: never-

Matome Naujųjų piktikių šokių konteste teisėjus ir geriausius šokėjus. Iš kairės į dešinę: slavi John Evans, šokių kontesto teisėjas; Gerry Wa- sak, laimėjęs premiją už tango šokimą; Frank Zapolis, šokių kontesto teisėjas; Stanley Mollis, piktikių programos pirmininkas; Edie Molnar, geriausiųjų tango šokėjų ir laimėtojų Petras Vilkelis — šokių progra- mos pirmininkas; ir Dr. Pavilas V. Dargis šokių kontesto teisėjas. Jie laimėjo po dvi bonkas šampano, kurias šiam piktikiui davė Illinois Lie- tuvių Prekybos Rūmų valdyba.

ta karščiuotis, kad jaunimas ne- bešneka lietuviškai, juk kitai, kad ir gerai mokėdami tą kal- bą, lietuviškai nebūna... Jei prieš mišrias vedybas kas nors nedrasiai išsižioja, čia pat tuoj kitas atsiliepia, kad, girdi, ir tarp grynai lietuviškų šeimų esą lietuvių nebesidominti. Svarbu esą, kad tik būtų geri žmonės... Tą pati istoriją ir su pavardžių nušėluvinimu, papročių "moderninimu" ir t. t.

Šitaip į dalykus žiūrinti, tik- roji, pagrindinė lietuvių pa- sidaro sunkiai neužčiuopiamas, nes nebeaišku, kuris elemen- tas, sudaromasis dalis ar ypa- tybė yra svarbiausia, kurią pra- radus, lietuviškumas jau būtų išnykęs, ties neį kalba, nei pa- pročiai nei liet. kultūra, atskirai imant, vis tiek dar ne pati lie- tuvybė. Ji yra giliai žmoguje įsitvirtinęs tam tikras nusitei- kimas, sąjūktas, lietuvių dvasi- a. Tačiau bet koks dvasingum- as netūno asmens gėmės įak- linta; jis veržiasi į išorę, reišk- iasi aplinkoje. Jei taip nebū- tų, tos skirtingos tautų dvasios visai nematytoje, nežinotu- lyne. O tie išviršiniai reiškiniai ir yra tautinės dvasios atspin- dziai. Ir jei kurių tų apraškų sąmoningai žalojama, nuken- čia ir pati liet. dvasia. Ji silpnė- ja ir, laikui bėgant, išsigims- ta.

Kad ir nuslopinus ar sužalo- jus kurią nors lietuvių žymų, mės, vyresniųjų kartą, savo tautinę dvasią vis tiek dar įausime, nes mus stū gimtuojų kraštu, jo praeitimi ir tautos šaknimis sieja gilus ryšys. Jau- nieji, ypač čia gimusieji, sto- kodami sasajos, nejučia ir los dvasios. Lietuvių jėms atstovauja visos jos išviršinės apraškos. Todėl ir yra labai svarbu tą tautinį "abirozdą", kiek galima, ilgiau išlaikyti švarų.

Dažni dabar įvairūs "simpo- zijumai", vadinamos "studijų dienos" ar "studijų savaitės", tačiau bendra padėtis nuo tų šnekų nei kiek nepagerėja, nes jau beveik nėra dalykų, ku- rių visi sutartinai laikytųsi. Li- ko tik įvairios nuomonės. Ir "Keleivio" rašėjas lietuvių nuosshukio kalbei išpirkti ožių dairosi ne tose ganyklose.

Didžiausia paslauga lietuvi- bei bene pirmiausia būtų tvir- tas, neatlaidus, nuolatinis, su- tartinis ir viešas už ją liudij- mas. Juk visa, kas tik kuriuo klausimu rašoma, sakoma ar skelbiama, paprastai esti idė- jos — žodžiai, o ne patys dat- bai. Tačiau žodžiai sukelia ati- tinkamą nuotaiką, žadina ryž- tui, skatina darbams, įkvepia pasiaukojimo.

Arba atvirkščiai: žodžiais ga- li dalyką sumenkinti, mupigin- ti reikalą net visai sužlugdyti. Juk ir Lietuva laisvam gyven- imui pabudinta žodžiais (gy- vais ir spausdintais), tik po to ėjo darbai. Žinoma, visai kas kita savame krašte, kur dėl

Sovietai atkeliaavo švaros pasimokyti

Šiomis dienomis JAV-bėse lan- kosi sovietų Rusijos delegacija, sudaryta iš aplinkos apsaugos valdininkų, kuriems vadovauja prof. Sergei Jakovlev, Sovietų Sąjungos Hidro Jėgos Instituto direktorius. Jie atvyko taria- mai susipažinti su Amerikos ko- vos su aplinkos tarša priemonė- mis ir metodais. Pasirodo, jie labai gerai informuoti apie Di- džijų Ežerų taršą ir JAV pa- darytą pažangą aplinkai apsa- vinti. Sovietų pareigūnai nori išgauti slaptą formulę bakteri- joms užmušti, be to, nori gauti pagrindinį planą kaip Chicago perdirba atmatas (sewage) Stickney įmonėje ir United Sta- tes Steel plieno produkcijos to- nažą skaičiais.

"Jų svarbiausias susidomėji-

tautybės vertės ar reikalingu- mo paprastai nesigincijama.

Jei idėjos neskleisi žodžiais, jos viešai neginsi, dėl jos drungnai abejujanti būsi — var- gu dėl jos gali tikėtis darbų ar kovos.

(Pabaiga)

mas yra Jungtinių Valstybių ap- links apsaugos technologija", pastebėjo EPA (JAV Aplinkos Apsaugos Įstaigos) sritinis di- rektorius Valdas Adamkus, at- sakymas į klausimą, ko rusų taršos kontrolees valdininkai la- biausiai nori sužinoti Ameriko- je.

Lietuvoje gimęs Adamkus kal- ba rusiškai ir palydi rusų dele- gaciją, norinčią ko daugiau su- žinoti faktų apie aplinką, kaip yra susitarta prieš pora metų.

"Jie deda ekstra pastangas daugiau patirti apie žuvų tok- sikologiją (toxicology yra mok- slas apie įvairius nuodus ir jiems antidotus). Mat, tarša Kaspi- jos jūroje išnuodija sturjus (sturgeon) ir dėlto jau baigia išnykti rusų skanėstas ikra (ka- viaras) ir tai atsiliepia į jų eko- nomiją".

"Mes tiek pat esame susirū- pinę savo aplinkos problemomis", pasakė Adamkus, pridurdamas svorio senam įsitikinimui, kad bendras ekologinis susirūpini- mas eventualiai išlygins skirtu- mas tarp tautų ir politinių sis- temų.

"Asmeniškai aš tikiu, kad ta kooperavimo dvasia išsišakos ir į

kitas mūsų gyvenimo sakas, gal- bėt net į politines", pareiškė Adamkus.

SKRIDIMO PAMOKOS

Saulėtomis dienomis jaunik- liai gandrai daug kenčia nuo kait- ros, tuomet galima juos matyti sunkiai alsuojančius ir plačiai iš- sižiojusius. Seniai pakaitomis atsistoja nuo saulės pūsės, suda- rydami jiems pavėsį.

Prieš apleisdami lizdą, jauni gandrai ilgai mankština sparnus, mostuodami jais ir vis dažniau trumpam pakildami virš lizdo. Pastebėjus, jog pirmą kartą nuo lizdo jaunas gandraus nutilsta ta- dū, kad jį, mostuojantį sparnais ir šiek tiek pakilus virš lizdo, vė- jas nupučia į šalį. Tuomet jis priverstas kristi, nors pirmas bandymas jam sunkiai sekas, ir jo polėkis esti svyruojantis ir labai skirtingas nuo senių polė- kio.

T. Ivanauskas

(iš "Lietuvos paukščiai")

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — JŲ BŪDZIA SVIES.

STAMBINKITE DABAR
Į VERTINTI
JŲSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Recreation Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VI-
SUS CHICAGO PRIEMIESČIUS IR
7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

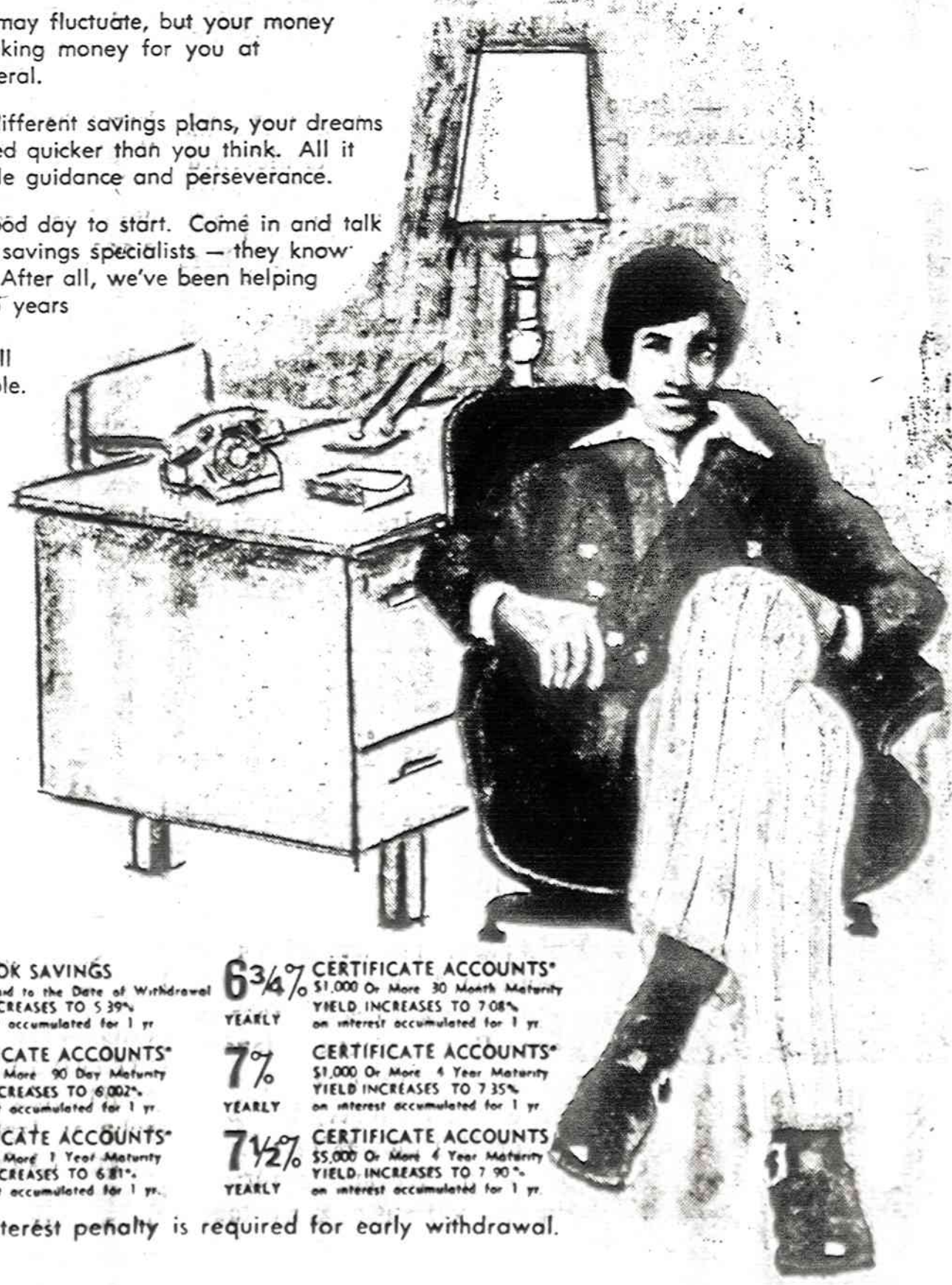
SAVINGS TODAY'S SUCCESS STORY

Pricés climb higher, stocks fluctuate, but one financial constant remains steady, strong and reliable — a savings account at Standard Federal.

Other things may fluctuate, but your money is always making money for you at Standard Federal.

With our six different savings plans, your dreams can be realized quicker than you think. All it takes is a little guidance and perseverance.

Today is a good day to start. Come in and talk to one of our savings specialists — they know how to help. After all, we've been helping people for 65 years — and, that's what we're all about — people.

5 1/4%

YEARLY

PASSBOOK SAVINGS

Interest Paid to the Date of Withdrawal

YIELD INCREASES TO 5.39%

on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4%

YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS*

\$1,000 Or More 90 Day Maturity

YIELD INCREASES TO 6.00%

on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2%

YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS*

\$1,000 Or More 1 Year Maturity

YIELD INCREASES TO 6.81%

on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4%

YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS*

\$1,000 Or More 30 Month Maturity

YIELD INCREASES TO 7.08%

on interest accumulated for 1 yr.

7%

YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS*

\$1,000 Or More 4 Year Maturity

YIELD INCREASES TO 7.35%

on interest accumulated for 1 yr.

7 1/2%

YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS*

\$5,000 Or More 4 Year Maturity

YIELD INCREASES TO 7.90%

on interest accumulated for 1 yr.

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Celebrating our 65th year
Assets over \$200,000,000
Reserves over \$18,000,000

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice

things about buying U.S. Savings

Bonds is that you don't have to

That's because you happen

to live in a free country where

nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks

that you simply consider the

many advantages of Savings

Bonds.

First of all, if you think

they're a get-rich-quick scheme,

forget it. Bonds aren't for you.

They only pay off in the long

haul. For a quick return, there

are a lot better ways to make

a buck.

They do pay off, however.

Mindlessly, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds.

Good, but selfish.

There's one other very im-

portant reason why Americans

already own over \$52 billion

in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most

Americans still choose to think

this is the best piece of real

estate getting.

If you happen to be one of

these Americans who thinks

there's something to this country

of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Sav-

ings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75.

Proven.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

JONATHANO STEELE PATIRTIS LIETUVOJ, LATVIJOJ, ESTIJOJ

Britų laikraščio "The Guardian" Maskvoje akredituotas korespondentas Jonathan Steele neseniai savo laikraštyje paskelbė ilgą savo straipsnį apie Sovietų Rusijos okupacijoje esančias tris Baltijos respublikas — Estiją, Latviją ir Lietuvą. Straipsnį su savo įtarpomis ištaisė perspausdino lenkų dienraštis Londone "Dziennik Polski" ir iš jo čikaikiškis lenkų laikraštis "Dziennik Związkowy". Straipsnis užvardytas "Sovietų Sąjungos Arkadija" (Arkadija, dar Pelasgija ir Peloponesu senovėje vadinta savo istorija turtinga Graikijos dalis).

Sovietų Sąjungos Arkadija

Trys Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva skiriasi nuo kitų sovietinių respublikų aukštesniu civilizacijos laipsniu ir aukštesniu pragyvenimo laipsniu. Rusijos gyventojai jas skaito Vakarų Europos prieširdžiu. Bet Europos ir Amerikos spaudos korespondentai, reziduojantieji Maskvoje, nesiskubina lankyti tuose periferiniuose kraštuose, kadangi į tai nemėliai žūri centrinė valdžia, o be to tenai jokių politinių sensacijų nelaukiama.

Esama tačiau išimčių. Prie labiau žingeidaujančių ir besistengiančių, giliau studijuojančių kraštus, kuriuose yra akre-

dituoti, priklauso "The Guardian" korespondentas Jonathan Steele. Jis dažniau negu jo kolegos, daro ekskursijas į Sovietų Sąjungos periferijas arba sateitinius kraštus. Vėliausiai jis lankėsi dviejuose Pabaltijo kraštuose — Lietuvoje ir Latvijoje ir "The Guardian" atspausdino du įdomius straipsnius apie tame apsilankyme patirtus įspūdžius — rašo Dziennik Polski įžangoje. Kodėl lenkų spauda tiek Steele straipsniu susidomėjo? Pasirodo Steele pastebėjo radęs Vilniuj lenkiškos kultūros pėdsakų...

Į akis krinta tų dviejų kraštų skirtingumas nuo Rusijos — rašo Steele ir tuomi pačiu tų kraštų skirtingumas nuo vienas antro. Atvykęs iš Rusijos tuodu kraštus psichologiniu ir kultūriniu atžvilgiu vadina "Vakarais". Bet tikra mįslė, sukelianti atvykėlio ypatingą susidomėjimą, yra tų mažųjų kraštų, esančių greta vienas išilgai Baltijos krantą, abipusis vienas kitam nepanašumas.

Ryga, Latvijos sostinė (įsteigta 1201 m.) turi visus Hanzas miesto bruožus "su jūros, protestantizmo ir vokiškumo kvapu" — siauromis gatvelėmis, aštriai smailiais stogais ir aukštais tamsių mūrinių namų fasadais. Bažnyčios savo aukštai iškeltais

grakščiais bokštais, kaip Gdanske ir Rostoke. Penkiolikos kilometrų ilgumo plati arterija didelės upės iki pat jos žiočių sudaro natūralų, didžiausią rytiniame Baltijos krante prekybinį uostą.

Po nepilnos valandos skridimo ateivis nusileidžia kultūringame Vidurinės Europos pasaulyje. Vilnius turi visus lenkiškos prosenoviškos kultūros bruožus. Dabar kai beveik visi lenkai tą kraštą apleido, o žydų nepusė nebeliko, Vilnių pripildė lietuviai, kurie atsikėlė iš miestų supančių kaimų ir pasidarė miestiečiai buržuazija; taip pat rusai ir baltgudžiai.

Seniau čia buvo lenkiška kultūra. Iš lėto pakilę raudoni stogai dengia daugumoje dviaukščių namus. Bromos (vartai) veda į senoviškus kiemus; dangun kyla barokinių bažnyčių bokštai. Einant Neries paupiu nesinori tikėti, kad tai būtų Sovietų Sąjungoje.

Kitame upės krante akis patraukia imponuojančio naujo operos pastato stiklinis fasadas, tai drąsiausias originalus stilius, nuosavas stilius, kokio nerasi Maskvoje, net Erivane arba

Tbilisi — Gruzijos sostinėje. Priešingame upės krante — nauji platus laiptai veda į dvibokštę (Šv. Rapolo) bažnyčią.

Septinta paprasto šokiadienio valanda. Bažnyčia pilna stovinčių žmonių abiejų lyčių ir visokio amžiaus. Maskvos stačiatikių cerkvėse matai palinkusias ir nusižeminimus mušančias skarmomis apsimiturusias moteris, bet Vilniuje pastebimas tas pats skirtingumas kaip ir Lenkijoje: ištverminga katalikiška bendruomenė su labiau pilnėmis bažnyčiomis negu bet kur kitur Vakarų Europoje.

Lygiai ūkiškojo gyvenimo srityje čia daug ryškesnis vakarietiškas stilius. Tos pačios mažos, kokios puošia jaunomene Vakaruose, čia neišskirtinai viešpatauja. Lietuva ir Latvija energingai veržiasi kelti žmonių pragyvenimo lygį. Tatai ypatingai jas skiria nuo tikros Rusijos...

Lietuvos Planavimo Komiteto vicepirmininkas Povilas Drangelis painformavo J. Steele, kad aukščiausią produkcijos kiekį SSSR gyventojų skaičiui turi iš eilės Estija, Latvija ir Lietuva. Baltijos respublikos stov pirmoje vietoje turimais kiekvienam šimtui šeimų pastovaus vartojimo dalykų kiekiais — radijo priimtuvais, televizoriais, skalbiamomis mašinomis, šaldytuvais ir t. t.

Bet privačių automobilių tėra po dešimtį kiekvienam šimtui šeimų, nors pačioje SSSR dar mažiau. Motoriklas tai dažniausia privačios transportacijos priemonė. Su butais ankštoka, nepaisant, kad statyba dideja. Lietuvos kaimas (dar labiau Latvijos) skiriasi nuo likusios SSSR savo individualumu, fermerišku kaimo gyvenimo tipu. Nuo 1970 metų pradėta rusiškų sovietinių pavyzdžių statyti "kaimiečius" (agrogradus), tačiau statyba sunkiai teina pirmyn. Senesnieji žmonės — kaip valdininkai tvirtina — priešinasi priverstinam savo gyvenviečių keitimui.

J. Steele (taip pat valdininkams tarpininkaujant) susipažino su lietuvių veikla kultūros ir kalbų mokslo srityje. Lietuvių Kalbos ir Literatūros Instituto tiria gyventojų kalbos tarmes labiausiai izoliuotose krašto užkampiuose, kur lietuvių kalba išsilaikė — savo archaiskoje formoje.

(Jau Lietuvos unijos su Rėčpospolita laikais sietimšaliai mokslininkai labai domėjosi lietuvių kalba dėl jos archaiskumo ir giminingumo su sanskritu — aristokratiškąja Arijų kalba mūsų eros pradžioje) įsiterpia Dz. Polskį vertėjas.

Instituto nariai ir darbuotojai kalbos tirti važinėja į tolimas vietas ir į juosteles rekorduoja liaudies kalbą, dainas ir priežodžius. Jau išleisti devyni tomų įvairių lietuvių kalbos dialektų etimologinio žodyno; ruošiami dar 7 tolimesni tomai.

Lietuvoje vyrauja stiprus pareigos jausmas saugoti savo tautos palikimą — ir tuom pačiu išlaikyti vieningą nuomonę ir nepriklausomybės ir tautiškumo klausimus. Sovietų propaganda skleidžia tezę, kad nepriklaus-

mybė atvedė Lietuvą tik prie "buržuazinės-fašistinės" (prezidento Smetonos) valdžios, kuri žmonių masėms nieko nedavė. To vietoje, Baltijos respublikų inkorporavimas į SSSR joms davęs tikrą tautos suverenumą...

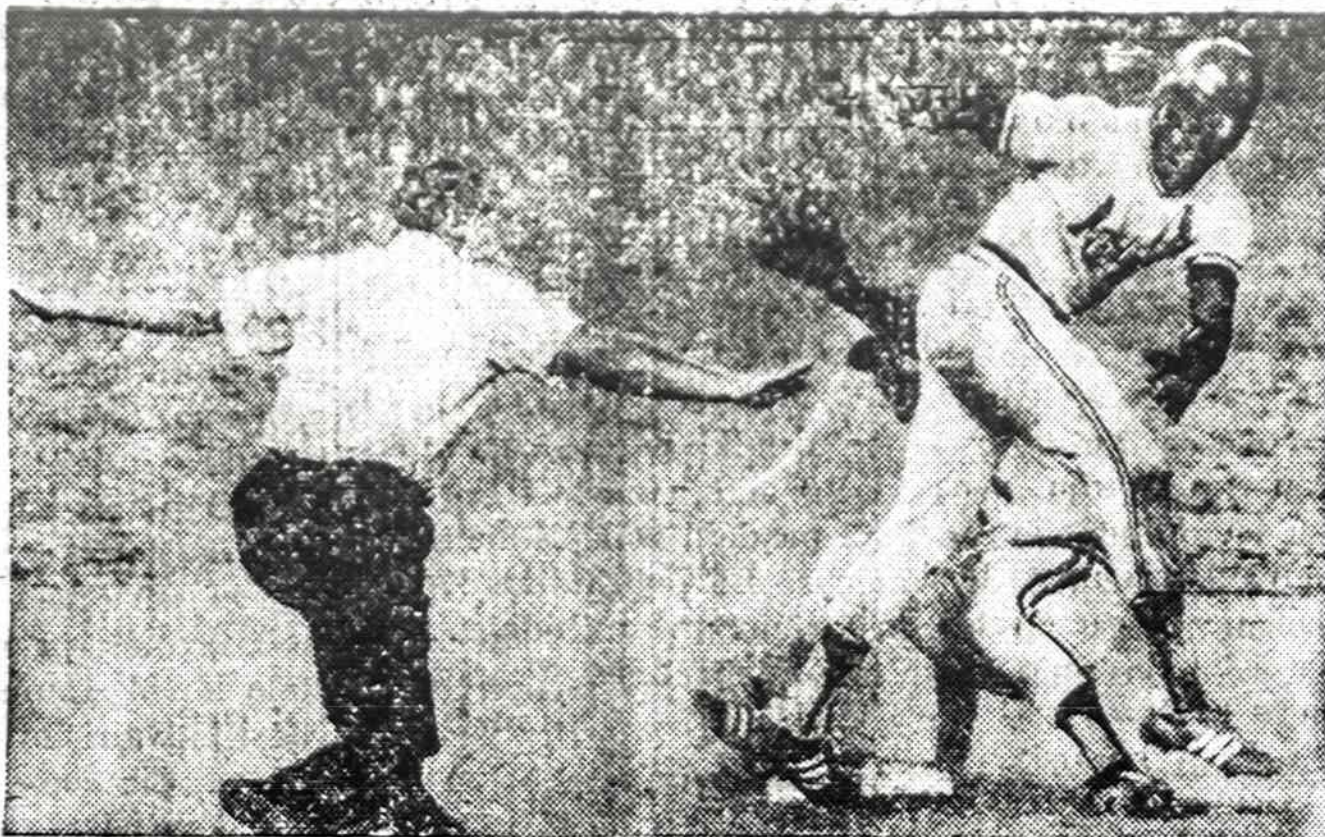
Slaptas protokolas, kuriuo Hitleris "atidavė" Lietuvai sovietų sferai, Lietuvoje viešai paskelbtas ir skaitomas kaip falsifikacija.

J. Steele nuomone (beje, visiškai klaidinga), Baltijos respublikose nebėra kitokios problemos kaip dabartinė jų būties forma... — SSSR reziduojantieji Vakarų diplomatai skaito jas atskiromis tautinėmis bendruomenėmis, esančiomis "normalios raidos procese".

Nenori to atvirai pasakyti dėl tos priežasties, kad Baltijos respublikų inkorporacija į SSSR formaliai nėra pripažinta. Tačiau Amerikos generalinis konsulas Leningrade ir Australijos ambasadorius neseniai aplankė tas respublikas kaip Sovietų Sąjungos dalį...

Baltijos respublikos turi nuosavą iš kelių asmenų užsienių reikalų ministerijas. Tų ministerijų veikla pasireiškia jų dalyvavimu SSSR delegacijose Jungtinių Tautų visuotiniuose susirinkimuose padauginti trimis balsų skaičių, kurį "solidariai" atiduoda Sovietų Sąjunga.

— Šių trijų Baltijos respublikų užsienių reikalų ministrai niekuomet nėra už savo krašto ribų keliauję vieni. "Būtų juokinga", pasakė ponui J. Steele val-

Beisbolo žaidime daug dirba kojos, tačiau iš šios nuotraukos atrodo, kad visi dirba daugiausia rankomis. Lou Brock dešinėje vėl "pavogė" vieną bazę St. Louis — San Diego rungtynėse.

diško spaudos skyriaus šefas Richardas Vaigauskas, "jei mūsų užsienių reikalų ministeris keblautų savo valią".

Sovietinių Baltijos respublikų emigrantams iš tų kraštų atvažiuojantiems iš Vakarų savo gimines aplankyti, apriboja skaiti vidutiniškai po 2,000 metams, ir jiems taikomi kai kurie suvaržymai, kaip tai dėl keliaimų ir apsigyvenimo. (Kitų šaltinių informacijomis, lietuvis emigrantas, vykstantis iš Vakarų į Lietuvą savo giminių aplankyti, gauna vizą tik į Vilnių ir sumoka iš anksto 16 svarų sterlingų už dieną su pietumis viešbutyje).

Nuvažiuoti iš Vilniaus į Kauną tuo pačiu tikslu — turi gauti specialų leidimą ir tenai važiuoja su "angelu sargu", kurs nė momentui jo nepalieka ir svečias, sumoka už save ir už jį apie 36 svarus dienai. Jei atvykęs su savo prievarta priskirtu "draugu" nenakvoja viešbutyje, o giminių namuose, jam dalį iš tų 36 svarų grąžina, bet tik rubliais, skaitant po 1 rublį ir 62 kapeikas už svarą sterlingų. Apie tai J. Steele greičiausiai nebuvo painformuotas).

Katalikų bažnyčios įtaką Lietuvoje sunku įvertinti. Privačių asmenų ir valdininkų nuomonės yra skirtingos. Jaunas lietuvis istorikas pasakė gana sąmojingai: "Vakaruose turite tikinčių, bet nepraktikuojančių katalikų, Lietuvoje — tikinčių ir praktikuojančių katalikų".

Lenkijoje — netikinčius bet praktikuojančius, o čia praktikuoja tie, kurie tiki. Bet partijos nariams praktikuoti neleidžiame".

Vilniuje šešios veikiančios bažnyčios yra pilnos. Leidžia išleisti Naująjį Testamentą lietuviškai. "Ar tai reiškia persekiojimą ar toleranciją? — klausia ateivio informacijų valdininkai. (Biblija buvo išleista, bet yra stačiai neprieinama, ką liudija masės prašymų, kad duotų galimybę ją nusipirkti). Po grindinė "Lietuvos Bažnyčios Kronika" (ir tokia yra!) pateikia faktus apie katalikų areštus — už religijos praktikavimą. Sinagogos tuščios. Vilniuje ir Rygoje J. Steele pamaldų metu priskaičiavo apie 10 asmenų. Žydai išvažiuo į Izraelį arba asimiliuojasi ir pametę tikėjimą daro karjerą. Atmintis apie nuostolius getuose ištrinama. (K. O.).

Dziennik Polski (Londone) straipsnio pabaigoje daro priesažą: "J. Steele išpūdziai, be abejojimo, nėra be klaidų dėl faktų ir jų vertinimo. Bendrai jie yra daug optimistiškesni negu tikrovė, žinoma laisvajame pasaulyje gyvenantiems lietuviams ir latviams. Tačiau "The Guardian" korespondentas parodo savo didelę pastabumą ir atrodo yra daugiau apsiškaitęs ir geriau orientuotas negu Maskvoje akredituoti kiti jo kolegos. J. Pr.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

1. MŪSŲ BENDROVĖ veikia jau nuo 1947 metų. Kiekvienais metais mes persiunčiame į Lietuvą greit ir saugiai tūkstančius siuntinių.
2. MŪSŲ BENDROVĖJE ir jos skyriuje Jūs visuomet rasite didelį pasirinkimą prekių, kurios labai vertinamos Lietuvoje.
3. TAIP PAT PRIMAME užsakymus AUTOMOBILIAMS (žiguli, Moskvė, Zaporozec), motociklams, šaldytuvams ir kit. oficialiomis kainomis.
4. JEIGU JŲS NORITE PAKVIESTI iš Lietuvos gimines, mes parūpinsime reikalingus dokumentus.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SOUTH STATE ST., CHICAGO, ILL. 60604

TEL. WA 2-9354

ir mūsų skyrius:

2618 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629

TEL. WA 5-2466

DVIEJOSE PATOGIOSE VIETOSE

Philomena sako:

- KAS NETAUPO ATEIČIAI, TAS NESIRUOŠIA ŠVIESESNIAM IR TINKAMESNIAM GYVENIMUI.

Socialinės apdraudos neužtenka pragyvenimui. Chicago's Savings bendrovės mokamus aukštus nuosimčius pridėjus prie Social Security, jau galima ramiau senatvės laukti ir gyvenimu džiaugtis. Chicago Savings moka 5.25% už paprastose sąskaitose laikomas santaupas, ir duoda 7.5% už sertifikatuose laikomas pinigus.

Šį metų Chicago Taupymo bendrovė švenčia savo Aukštinį Jubiliejų. Laimingiesiems duoda kelionę į Havajų salas, Disneyland, Las Vegas ir daug kitokių dovanų. Atsilankykite.

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

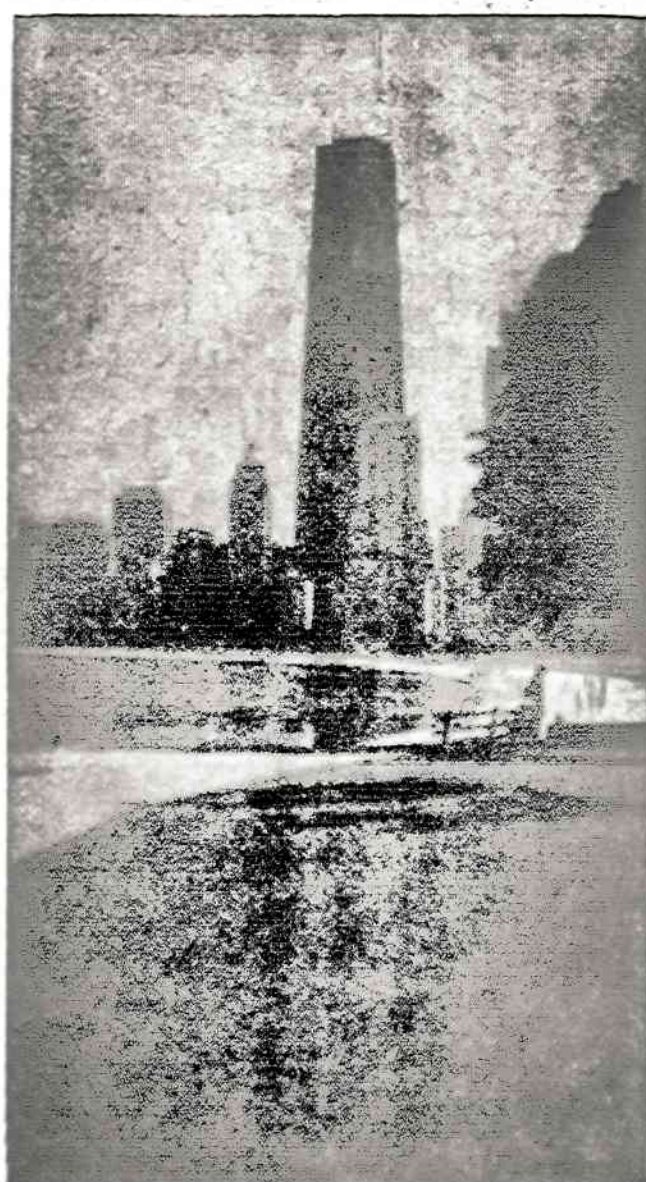
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir premiesčiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Amerikos Lietuvių Taryba tęsia darbą

Vakar Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas išklaušė atsakingų pareigūnų pranešimus ir priėmė pinigines atskaitas. Chicago suvažiavo lietuvių katalikiškų ir socialistinių organizacijų atstovai, čia buvo tautininkų ir sandariečių rinkti atstovai. Metiniame suvažiavime dalyvavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Rymo Katalikų Susivienijimo atstovai bei kitų didesnių vienetų rinkti atstovai.

Šiandien Chicago dimiestin susirinko dar gausesnis lietuvių skaičius, kad galėtų dalyvauti aštuntame Amerikos Lietuvių Kongrese. Kongresą sudaro tos pačios organizacijos, kurios sudaro Amerikos Lietuvių Tarybą, tikta kongresais, organizuojamais kas penkmetis, norima parodyti amerikiečiams, kad lietuviai moka vienin- gai dirbti ir pagrindinius gimtinio krašto reikalus vie- ningai ginti. Lietuvių tarpe, kaip ir kiekvienoje kultū- rinėje tautoje, yra žmonių įvairių įsitikinimų ir įvairių politinių pažiūrų. Lietuviai nieku nesiskiria nuo laisvojo pasaulio. Bet lietuviai, pavojaus metu, moka padėti i- šalį politinius skirtumus, rasti, kas juos jungia, ir vieningai dirbti patiems svarbiausiems gimtinio savo krašto tikslams.

Amerikos Lietuvių Taryba buvo suorganizuota, kai sovietų karo jėgos įsiveržė i Lietuvą ir panaikino Lietu- vos nepriklausomybę. Amerikos lietuviai suprato, kad lietuvių tauta tada ištiko didelę nelaimę, ir kad jai il- gus metus teks kovoti savo laisvei ir nepriklausomybei atgauti. Amerikos lietuviai žino, kad jų parama lietu- viams galės būti labai reikalinga. Tuometiniai Amerikos lietuvių vadai, dirbę didesniuose laikraščiuose ir vado- vavusieji Amerikos lietuvių organizacijoms bei susive- nijimams, nutarė suorganizuoti Amerikos Lietuvių Ta- rybą, kad galėtų būti naudingi gimtiniam kraštui. Jie labai gerai pažino Amerikos gyvenimą, turėjo ryšius su įtakingesniais Amerikos politikos vadais, todėl ir nutarė vieningai siekti jų pagalbos.

Amerikos lietuviai žinojo, kad JAV vaidins svarbų vaidmenį ne tik artėjančio karo metu, bet turės didelės įtakos ir po karo. Jie paruošė planus, aptarė tarptauti- nės teisės principus ir susitarė dėl nuostatų, kurie turės būti naudingi kovai už Lietuvos ir kitų kraštų laisvę. Amerikos Lietuvių Tarybos dėka tie principai buvo ge- rai formuluoti, kongreso priimti ir paskelbti. Tais prin- cipais vadovavosi visos iki šio meto buvusios JAV admi-

KAIP IŠ TIKRŲJŲ SU TO MILIJONO BAIGTUVĖMIS

Viešas klausimas dr. Antanui Razmai, Lietuvių Fondo Valdybos pirmininkui

Lietuvių Fondo faktiško or- ganizavimo, ugdymo ir tvarky- mo 1962 metais pradininkai, — Dr. Antanas Razma, pirmasis LF Tarybos pirmininkas, Teo- doras Blinstrubas, pirmasis LF Valdybos pirmininkas, ir kiti Tarybos bei Valdybos nariai, — dabar gali būti patenkinti. Jų

nistracijos, jais vadovaujami ir dabartinė administracija. Kartas nuo karto kyla su tais žmoniškumo ir teisės prin- cipais nesutinkantis balsas, bet jis yra bereikšmis.

JAV vyriausybė Valstybės Departamentą valdžiusio pasekretoriaus Summer Wells lūpomis pasmerkė sovietų karo jėgų įsiveržimą i Lietuvą, Latviją bei Estiją, visos JAV vyriausybės iki šios dienos smerkia komunistinės so- vietų valdžios, susitarusios su naciais, prievartos aktą ir pavergusios tris nepriklausomai besivaldancias tautas. Ameriką valdė demokratai ir respublikonai, bet abiejų didžiųjų partijų administracijos smerkė sovietų prievartos veiksmus, juos tebesmerkia ir šiandien.

Amerikos Lietuvių Taryba labai daug prisidėjo ir prie Pavergtųjų Tautų principų paruošimo ir jų paskel- bimo. Šiandien tais principais vadovaujami Valstybės De- partamentas ir visa JAV vyriausybė. Amerikos Lietuvių Taryboje įvyko didelių pakaitų, nauji žmonės užėmė va- dovybę, bet pirmtakų padėti principai dar ir šiandien ga- lioja. Jais vadovaujami visi, kuriems rūpi pavergtų tau- tų laisvė ir gerbūvis. Amerikos Lietuvių Tarybos žmo- nės dar ir šiandien turi įtakos Washingtone. Kada Azijo- je, Formozos saloje, praėitą vasarą buvo organizuojamas Prieš komunistus kovojančių tautų milžiniškas kongre- sas, Pavergtos Tautos pasirinko Amerikos Lietuvių Ta- rybos pirmininką atstovauti visoms pavergtomis tautomis. Alto pirmininkas buvo parinktas su įtakingų kongreso atstovų pritarimu.

Formozon nuvažiavęs Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas pasakė pagrindinę ir pačią svarbiausią kal- bą. Jis turėjo progos suvažiavusių Azijos tautų atsto- vams pasakyti, kaip sovietų karo jėgos pavergė ne tik tris mažas Pabaltijo tautas, bet primetė savo jungą vi- sai Rytų Europai, nekaltant jau apie pavergtus ukrainie- čius, gudus, gruzinus, armėnus ir kitas Rusijos kaimyny- stėje gyvenusias tautas.

Amerikos Lietuvių Tarybos vėsta vieningą darbą bandė ardyti keli tuščiaaviduriai lietuviai barškuoliai. Jie pasakojo, ką jie rengiasi padaryti, bet negalėjo pasak- yti, kada, kur ir ką jie padarė. Jie reikalavo besipuocian- čios valdės teisių, jie siuntė savo specialius "ambasado- rius" Baumkuchenų kepti, niekino visas lietuvių politines grupes ir jų vėstą naudingą darbą, jie bandė išardyti ruo- šiamus pasitarimus, bet šiandien patys mato, kad vieny- bės ardantis darbas yra naudingas tikrai lietuvių ir kitų pavergtų tautų priešams. Kovai vesti su stipriai laisvės priešų, reikia ji pažinti ir ryžtis su juo kovoti. Amerikos Lietuvių Taryba praeitais metais mokėjo sufinansuoti tuš- čiaavidurių barškuolių garą. Ji tikisi visai sustabdyti kenksmingą ir ardomą jų darbą.

Suvažiavusieji Alto atstovai pareiškė, kad jie ir to- liau stovės gimtinio savo krašto reikalų sargyboje ir ton kovon kvies visus Amerikos lietuvius.

baikime tą milijoną! Girdi, dar kiek pasipjauksime, dar kiek paaukokime, — ir pirmas LF milijonas bus pasiek- tas...

O kad taip būtų! Atrodo, kad yra visiškai kitaip: šiuo metu prie to milijono mes ne tik ne artėjame, bet vis toliau nuo jo bėgame. Ir tai tik dėl to, kad jo pagrindinis kapitalas vis la- biausiai mažėja.

S. m. gegužės 4 d. LF narių suvažiavime prie registracijos stalo buvo gaudama apei LF gausi ir įvairi informacinė mē- dziaga. Čia noriu atkreipti dė- mėsį i vieną tos informacijos lapą, pavadinimą "Lithuanian Foundation. Investment ac- count. December 31, 1973" (jo nuorašą įdedu Redakcijos ži- niain). Jis buvo parengtas "Se- curity Supervisors" investavi- mo agentūros.

Tai įdomiausia, o gal ir išd- ničiausia, informacija. Iš jos matyti, kad į įvairias akcijas ir kitur (common stocks, con- vertible preferred stocks, first mortgage bonds, corporate se- curities — common papers ir k.) LF buvo investuota \$51,435.19 dol. (cost amount). Ten pat nurodyta, kad p. m. gruodžio 31 d. to investavimo vertė lė- buvo \$65,580.67 dol. (market value amount). Investuotas ka- pitalas sumažėjo 165,851.52 dol. (less).

Prašau atkreipti dėmesį: p. m. pabaigoje LF kapitalo ver- tė jau sumažėjusi apie 166 tūk- šančių dol. O kiek tas investa- vimas yra sumažėjęs dabar, po 8 mėnesių? Ar sumažėjimas nebus jau pasiekęs daugiau kaip 200 tūkstančių?

Tai čia ir keliu Dr. Antanui Razmai, dabartiniam LF val- dybos pirmininkui ir *Ribbentrop* LF vadovui, viešas klau- simas:

Koks šiandien būtų LF pa- grindinis kapitalas pagal rin- kos padėtį? Kiek LF turėtų nuostolių, jei reikėtų akcijas parduoti?

Manyti, kad kompanijų ak- cijos greit pakils ir LF investu-otas kapitalas vėl atgaus sa- vo buvusią vertę, tai statyti rodo, LF rūmus aht smėlio. Akcijų vertė kilimo dar nēma- tyti.

Taigi, kas greitesnis: mūsų aukomis prie to milijono artė- jimas ar nuo jo dėl tokio inves- tavimo toėjimas?

Pasirod, kad svetimų pinigų, LF narių suaukotų pinigų, in- vestavimas i spekuliatyvinės akcijas buvo nepateisinamas ir brangiai atsijęsi klaida. Tie LF vadovybės šmeišys, kurie

tokį investavimą darė turėti lietuvių visuomenei duoti pilną ir smulkų paaiškinimą.

Kaip teko girdėti, pirmoji LF Valdyba, kuriai tadā pir- mininkavo Teodoras Blinstru- bas, buvo griežtai nusistatę- si LF (svetimų) pinigų neinvestu- ti i spekuliatyvinės akcijas. Tās jos nusistatymas, pasirodo, buvo labai teisingas, bet laimė-

Jo kilokii nuomonii reiškejai. O kaip dabar jiems visa tai at- rondo? Žmonės gali sudėti mili- joną, kuris bus įrašytas LF knygoje, tačiau kokia bus tik- roji to milijono vertė, jeigu spekuliatyvinė investavimo po- litika praktikuojama dabarti- nių LF vadovų, nebūs pasmerk- ta ir pakeista?

Jonas Pajūris

Lenkų kariuomenės daliniai prie Kinijos sienos

Povieniai lenkų kariuomenės daliniai sistematingai iš Lenki- jos siunčiami i Mongolijos glu- bumą prie Kinijos-Rusijos sienos. Ten rusai telkia ir sėvo kariuo- menės stiprius dalinius. Pasku- tiniu laiku ten lenkų kariuomē- nės daliniai atlieka karo prati- mus ir yra mokomi kaip apseiti su faktetomis.

Lenkų kariuomenės siuntimas prie Kinijos sienos nėra tik ká- rinės, bet ir politinės reikšmės — padėti rusams pagal sudarytus Varšuvoje susitarimus — įspa- reigojimą.

Lenkų kariuomenės daliniai atsirađe prie Kinijos sienos yra pilnoje maršalo Jokubowskio di- spozicijoje (Maršalas Jokubow- skis surišejęs lenkas, kurį laiką buvęs lenkų kariuomenės vadu).

Maršalo Jokubowskio dispo- zicijoje neįskaitant aviacijos, yra šie lenkų kariuomenės daliniai: 1 mechanizuota Varšuvos divi- zija, pavadinta i T. Kosciuškos var- du; 12 divizijų lenkų laudies ar- mijos; 10 divizijų lenkų didvyrių vardais pavadintų ir 6 Pamario oro desantų divizijos.

Lenkų spauda labai mažai ra- šo, apie lenkų kariuomenės da- linių išsiuntimą i Rusijos plotus, kad ir tik karo pratimams at- likti. Yra žinoma, kad praėitą pavasarį lenkų kariuomenės da- liniai atliko karinius pratimus su raketomis kažkur Azijos dy- kumose. Lenkų kariuomenės pratimais rusų politrukai bu- vę patenkinti, pažymėdami, kad lenkai pratimus išpildė "labai gerai". Baigiantis pratimams lenkų kariuomenės dalinius ap- lankė Lenkijos kariuomenės Varšuvos karo apygardos vadas generolas Wlodimierz Oliwa su politruku Socha. Porai karininkų prisėgė medalius už gerą šau- dymą.

Dubda žinių apie lenkų kariuo- menės dalinių apmokymą ir pa- stebi, kad Lenkijos kariuomenės daliniai yra griežtoje rusų kon- trolyje. Lenkų kariuomene, gin- klais aprūpina rusai. Tik dvie- jų tipų lektuvus lenkai patys pasigamina.

Šią žinią paskelbė ir net dvi

nuotraukas įdėjo lenkų laikra- stis "Dziennik Zwiazkowy" š. m. spalio mėn. 25 d. perspausdina- mas iš (Nowy Dziennik).

Po viena nuotrauka prašas: "Žygiuoja vaikai žygiuoja — o kurgi? Ogi prie Rusijos Kiri- jos sienos".

Pasirodo ir lenkų nepriklau- somybę prkladuso nuo Katyno budelių. Stasys Juškenas

Du juodi kunigai grąšina riaušėmis

Du žymūs negrų civilinių tē- sių vadai — kun. Jesse Jackson ir kun. Leon Sullivan negrų pa- rodos PUSH Eopo '74 atidarymo išvakarėse sukvietę, biznierių ir politinių figūrų tūkstantinei mi- niai pasakė, kad "yra reikaling- gas karinės spaudimas prilaiky- ti infliaciją, kad ne skaudžiaus-iai kentėtų bedarbiai ir tie dar- bininkai, kurie randasi pačioje ekenominės skalės apačioje. Abudu kalbėtojai perspėjo, kad pagelbėti mažumoms — juda- jai ir baltajai — reikia sudary- ti mažų mažiausiai milijoną dar- bu.

Kun. Sullivan apskaičiavo, kad Amerikos darbo jėga susideda iš trijų dalių — 75 milijonai darbininkų dalinasi i 25 milio- nus, uždribančių per metus tik \$3,000 ar dar mažiau, kiti 25 milijonai, kurie uždirba apie \$6,000 ir dar kiti 25 mil., kurie gauna metinių pajamų \$9,000 ar mažiau. Amerika ekonomis- kai, kaip anas Titanič laivas, vā- ruoja tiesiai i ledų kalną ir tu- rės toki pat galą kaip Titanič, jei laiku nepasuks kursą. Tie mi- lijonai darbininkų esą tās ledų kalnas.

Kun. Jackson pasakė: "Padė- čiai sudramatinti mes visus Chi- cagos bedarbius susatysim i ei- lę ir juos nuvesime prie darbo įstaigos".

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

L I E T U V I O

DRAUKAS IR BICULIS

KAS ATPLĖSĖ KLAIPĖDA NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

21

Šitas posėdis aiškiai parodė, kad Lietu- va Klaipėdos derybų keliu neatiduos. Zech- linas, Dr. Neumannas, gen. konsulas von Saucken, Woermannas ir Grundherras, visi Klaipėdos politikos žinovai ir vadovai, vienas po kito Ribbentropui pasakė, kad Lietuva nepaklūs vokiškam diplomatiniam spaudimui.

Idomu, kad Dr. Heckeris, Dr. Hopfas ir tas pats Dampfbooto redaktorius Kurscha- tis, rašydami apie Klaipėdos iš Lietuvos pavergimą, šito posėdžio niekur nemini. Lyg jo visai nebūtų buvę. Jie visi tvirtina, kad Lietuva gražinusi Klaipėdą savo va- lia, "freiwillig", beveik net su džiaugsmu, bet nepamato, ar tiksliau pasakius, nenori matyti, ką vis Vokietijos URM aukštieji pa- reigūnai vienbalsiai patvirtino, kad Lietu- va Klaipėdos ne tik savo noru, bet ir po vo- kiško diplomatinio spaudimo Vokietijai ne- gražins.

Negalima dar vieno fakto pamiršti: Prie posėdžio aprašymo buvo pridėtas po posėdžio parašytas konpektas, kuris Grund herro siūlymus dėl Klaipėdos pavergimo smulkiai detalizavo. Kartu rastas pareng- tas būsimų naujai išrinktųjų Klaipėdos Sei-

melio narių deklaracijos tekstas, kuris tu- rėjo skelbti Klaipėdos atskyrimą nuo Lie- tuvos ir prašymas Hitleriui, Klaipėdą su- jungti su Vokietija. (Aktai, 411).

Dymša ir Klaipėda. Aktų 413 — to pusl. paraštėje yra pastaba, kad Lietuvos gen. konsulas Karaliaučiuje, L. Dymša, gru- odžio 1 ir 2 d. buvo sutikęs kokį tai Vokie- tijos URM pareigūną Kleist ir jam pranešė, kad jis esąs Lietuvos vyriausybės įgaliotas pareikšti, kad Lietuva esanti pasiryžusi patenkinti vokiečių pageidavimus dėl Klaipėdos, jei tik nebus pažeista Lietuvos tautinė garbė. Dymša kalbėjęs apie vakiš- ką — lietuvišką kondominiumą Klaipėdo- je.

2. Antrasis posėdis

Gruodžio 5 d. valstybės pasekretoriaus Woermannas pakvietė posėdžio tokius pa- reigūnus:

Atstovą kunigaikštį Bismarką, Vokietijos gen. konsulą Klaipėdoje von Sauckeną, Atstovybės tarėją von Grundherrą, Klaipėdos vokiečių vadą Dr. Neumanną, Volksdeutsche Mittelstelle pareigūną Dr. Hoffmeyerį, Atstovybės tarėją Doertenbachą ir Atstovybės sekretorių spaudos reika- lams Staudacherį.

1. Woermannas pranešė Reicho minis- terio (Ribbentropo) parėdymą kad šiuo metu Klaipėdos prievartingas gražinimas nenumatomas.

2. Dr. Neumannui įsakoma rūpintis, kad būsimi Seimelio rinkimai būtų tvarkingai pravesti.
3. Lietuvos vyriausybė ir toliau nebus leista sužinoti tikrųjų vokiečių Klaipėdos politikos tikslų.
4. Ar naujai išrinktieji Seimelio nariai tebeprisiekė Lietuvos konstitucijai, bus vėliau nustatyta (Aktai, 412).

3. Trečiasis posėdis

Reicho UR ministris Ribbentropas gruodžio 5 d. vakare priėmė Dr. Neumaną, gen. konsulą von Sauckeną ir valstybės pa- sekretorių Woermanną.

Ministeris pakartoję, kad Klaipėdos Seimelio rinkimai privalo tvarkingai įvyk- ti. Už jų tvarką atsakys Dr. Neumannas. Ministeris žadėjo Neumaną visokiais bū- dais remti; jei reikėtų i pinigais bei užsie- nio valiuta.

Ministeris pageidavo tirti, kaip reikė- ty veikti ateityje. Gal Lietuva gerboju sutiktų gražinti Klaipėdą.

Toliau Ribbentropas pareiškė, gal jis po Seimelio rinkimų iškvies Lietuvos UR ministrį i Berlyną. Jis pareidė, kad val- stybės pasekretorius Woermannas parengtų dviejų dokumentų projektus: vieną, ku- riam Lietuva išsižadėtų Klaipėdos, antrą — kuris numatytų besalyginį Statuto pil- dymą (Aktai, 413).

Idomu, kad iki 1938. 12. 5. naciai dar nebuvo aiškiai nusistatę, ar Klaipėdą iš Lietuvos paimiti, ar, kaip antrasis pro-

jektas parodė, ją palikti Lietuvos apim- tyje.

1938. 12. 5. Kaune buvo pertvarkyta Lietuvos vyriausybė. UR ministerių Lozo- faičiui iš pareigų pašalintus, naujuoju Lietuvos UR ministėriu tapo Juozas Urb- šys, iki tol buvęs URM gēhėraliniu šektė- torium.

Generolas Raštikis ir Klaipėda. Zech- linas pranešė iš Kauno, kad gruodžio 6 d. gen. Raštikis buvo išsiųstas vokiečių ka- ro atšė, pulk. Justą ir jam aiškino, kad

1. Lietuvos vyriausybė buvo dėl to per- formuota, kad norima turėti daugiau ministėrių, siekiančių draugiškų san- tykių su Vokietija. Jo pasekėjas gen. Mustėikis, eš Raštikiū, pėdofinis ir, kaip ir jis (Raštikis), vokiečių kariuo- menę siūlys pavyzdžiu Lietuvos ka- riuomenei.

2. Lietuva niekadā nēsudarė sutarėty, kurios būtų prieš Vokietiją nukreip- tos.

3. Klaipėdos klausimas buvo nuolatinis stabdis Vokietijos ir Lietuvos drau- gystei. Lietuva esanti pasiryžusi ji pašalinti vokiečių pageidaujama link- me. Lietuva yra pasinešusi besalygi- nai pildyti Klaipėdos Statutą. Bet Klaipėdos krašto visiškai išsižadėti Lietuva negalinti (Aktai, 414).

Naujasis Lietuvos UR ministris Urbšys gruodžio 6 d. pasikvietė Vokietijos atstovą Zechliną ir jam pranešė, kad šaulys gavo tožias instrukcijas:

1. Sužinoti, ką Lietuva dar turinti dary- ti, kad Vokietijos — Lietuvos san- tykiai galėtų pozityviai vystytis.
2. Lietuva norėtų su Reichu (Klaipėdos) Statutą aiškinti. Ji pareiškė iš anksto., kad ji sutiks su vokišku Statuto aiš- kinimu.
3. Lietuva yra pasiryžusi sutikti su Vo- kietija dėl Statuto aiškinimo ateityje.
4. Lietuva norėtų sužinoti vokiečių pa- geidavimus dėl bendros politikos, kad galėtų jiems prisitaikyti.
5. Ministeris pirmininkas ir UR minis- teris Urbšys yra pasiryžę prieš ar po Seimelio rinkimų i Berlyną nuvykti. Gale Urbšys dar pareiškė, kad Lietu- vos vyriausybė viską palaiko, ką gen. Raš- tikis pareiškė Vokietijos karo atšė pulk. Justui.

Zechlinas vėl pabrėžė, kad Reicho vy- riausybė laukianti 11 punktų reikalavimų pildymo ir nurodė, kad šiuo metu Ribbentropas esąs išvykęs. (Aktai, 415).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plaukinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBE

TELEF.: PR 8-3225

DR. ANNA BALIONAS

AKIV, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6444
Antrasis ofisas —
5007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPŲŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 56, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2454 WEST 71st STREET
Ofisas: HEEmlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5 val. ir
šeštadienis, 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 8 iki 7 val. popiet.
Ketvirtadienis, 8-12 val. popiet.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdima praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 8-12 val. vak. Šeštadienį,
naktį 24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEEmlock 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-1 ir 8-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

Vasaros sekmadienis

Priešpaskutinis šios vasaros
sekmadienis, rugsėjo 15 d. prie-
80 laipsnių temperatūros nam-
miškių su svečiais sueigoje tu-
rejo linksnų juokų programą,
kaip atpildą už ankščiau buvu-
sias rimtas bei graudulingas.

Programą pravedė Alfās
Brinka, pradėjęs monologu,
vaizdavusiu naivų kamio žer-
nelį, vaikystėje gyvenusių su
kiaušėmis (jas ganydamas);
paūgėjęs bendravęs su karvė-
mis, o išaugęs — ir su arkliais.
Gi, susitikęs su patrauklia mer-
gele, nežinojęs nei ką kalbėti,
nei į akis drįsęs pažiūrėti, kas
labiausiai suklėtė klausytojų
juoką.

Nemažiau prajuokino ir ki-
tas jo apsakymas apie susirū-
pinusio gaidžio skundą dėl
mūsų "okupuotoje" tėvynėje nu-
statytų vištoms kiaušinių nor-
mų, kurių jos neįstengia išpil-

dyti. Taip pat ir karsių baubų,
nepajėgiančių uždėti pieno
normų pagaminti.

Vėliau aktorius Alfās Brin-
ka rašikiai paskaitė mūsų hu-
moristų poetų Žitkevičiaus ir
Gustačio linksmus kūrinius.

Anelė Kirvaitytė žemaitiškai
padaidavo apie šelmį bernužė-
lį; apie raudoną gaidelį ir Pem-
pel' dospel' knoduotojų...
Alvudo sekretorius Antanas
Kevėža švelniu humoru palie-
tė, kai kurias Alvudo darbuo-
tojų savybes, pradedant pir-
mininku, baigiant korespon-
dentę, ir kiekvieną pastabą pa-
lydėdamas "refrenu" dzingul,
dzingul, dzinguliukai ir t. t.

Valandos programai pasi-
baigęs, dr. Adomavičius padė-
kojo artistams ir prašė visų nu-
taikingai leisti laiką vaikai-
me sodelio ore iki saulėlydžio.

Vakarą buvo baigtas klasiš-
kėmis dainomis, sudainuo-
tomis Anelės Kirvaitytės, Ant.
Kevėžos, p. Janulio ir Eug. But-
lerienės "Bijūnėlis žalias", "Ant
marių krantelio" ir kt.

Rugsėjo 22 d., sekmadienis,
atsidūręs prie pat rudens var-
tų, išaušo vėsos skraistėje su
35 laipsniais rytmetį ir 47
laipsnių dieną. Tačiau 5 val.
dienos sodelio aikštėje būrelis
namiškių su svečiais jau lau-
kė įprastos sekmadienio kultū-
rinės valandos po atviru dan-
gumi.

Ją pravedė Alfās Brinka, su-
vaidindamas Neprikli. Lietuvo
ūkininką, išstremtą iš savo žemės.
Jis po sunkaus darbo,
prie kuklios vakarienės stalo
mintimis negalėjo atitrūkti nuo
savo tėviškos ūkio, kur su meile
dirbo nuosavą žemę. Prisimi-
nimai vis ir vis grįžo, sukle-
dami graudulį, bet ir viltis ži-
buriavo dar sugrįžti.

Žmona (An. Kirvaitytė) guos-
dama jį ir save, vyro mintis ly-
dėjo dainomis: "Oi tu sakal",
sakale..." "Kaip mūsų vežė ke-
leliu..." akmenėliai dundėjo,
man širdelę skaudėjo" arba
"Aš užgimiau Lietuvoj, užau-
gau toj pačioj", kurią tikėjosi
dar pamatyti.

Programa buvo pajavirinta
Onos Šaltmanienės savos kūry-
bos deklamacija apie Simą
Kudirką ir kt. Dr. Adomavi-
čius pristatė Vytauto Petraičio
pasakėčių knyga ir pats iš jos
vieną paskaitė "Sūnų draugys-
tė", alegoriškai pritaikęs žmo-
nių gyvenime.

Vis dėlto, rudens vėjoje pra-
leidus valandą ir daugiau, visi
nuskubėjo į seklyčią atsigerti
Marijos Bosienės teikiamos šil-
tos vaisių arbafos, šiltų virtinių
ir kitų skanumynų užkasti ir
čia pat pasisėkėdėdėdėdė.

Ką sugalvos? Rikiems sekma-
dieniams ar šeštadieniams pri-
artėjus rudens — žiemos sezo-
nui, pamatysime vėliau.

O. Algmienė

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS.
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12 val. ryto.
— Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonai: HEEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia sumenetas knygas galima užsisakyti Naugajose.

Juozas Kapčinskis, "SIAUBINGOS DIENOS". Atsiminimai apie-
leidžiant Lietuvą, begimta nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovy-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietas drogės virsėlis kaina 4 dol.

J. Audenas, PASKUTINIS POSEDIS. Minčių, tikslumų aprašyta
paskutines nepriklausomos Lietuvos dienas ir valandas, kuriose yra
išryškėjęs nesikeičiantis komunistų klaidingumas pavergiant tautas ir
asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS (SPODZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ).
Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudaknuose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdas aprašomas, kaip ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu-
vą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Au-
torius pastabumą neapgauna turistais ir, agitropo propaganda bei
uzmaskavimai. Abi knygos parasytos lengvu, gražu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIO SIENŲ KLĄUSIMAI.
3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTEJE.
84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiunkiant darbo valandomis arba užsakant pasta ir pridėjant
čeką ar pinigine perlaide.

IS CHICAGOS IR APLINKŲ

Per metus nušovė 131 policininką

FBI žiniomis, 1973 metais bu-
vo nužudyti 131 policijos parei-
gūnas. 1972 metais nužudyta
114.

Iš tų 131 pernai nužudytųjų
124 buvo nušauti — 90 iš revol-
veriu, 21 iš karabinų ir 13 iš
šautuvų. Dvidešimt vienas nu-
šautas jų pačių žudikų pagrob-
tais revolveriais. Iš žudikų nu-
šauta tik 28.

Nušovė sustojus prieš raudonas šviesas

Praeitą ketvirtadienį automo-
biliai E. Hyde Park ir S. Lake
Park Avenue kryžgatvyje susto-
jus prieš raudonas šviesas pri-
važiuo kitas automobilis, iš ku-
rio paleistas šūvis mirtinai su-
žeidė 17-metį Hyde Park aukšt.
mokyklos mokinį, o jos kompa-
nioną lengvai sužeidė. Žudikų
automobilyje sėdėjo 4 jauni vy-
riškiai.

Ginklai gaujų rankose

Policijos žiniomis, dešimties
paauglių gauja viename apart-
mentų dangoraižyje, 534 E.
37th St., vieną žmogų nušovė,
antrą sužeidė, o trečią priver-
tė iš ketvirtos aukšto išsokti per
langą. Šeši tos gaujos nariai
suimti.

Policija įtaria, kad ta pati
gauja dviejuose užpuolimuose
ankščiau apipšė penkis žmo-
nes, bet nukentėjusieji policijai
nėsisiskundė, nors patys piktada-
riai prisipažino.

Plėšikas nudūrė žmogų

Columbus Parke prie suolelio
rastas ant žemės negyvas žmo-
gus Louis Ross, 58 metų am-
žiaus, kurį apylinkės žmonės
atpažino iš jo fotografijos. Ka-
dangi Ross kišenėse piniginių
nerasta, policija tiki, kad jį nu-
žudė plėšikas.

Suraišiojo ir nužudė

Savo apartamente Chicago pie-
tinėje dalyje rastos nužudytos
Mrs. Dorothy Love, 40 m., ir
jos 13-metė dukterė Crystal. Abi-
dviejų rastos savo lovose suraišio-
tomis rankomis ir kojomis, ne-
gyvos. Mrs. Love ant kaklo už-
rišta virvė, iš ko spėjama, kad

Nušovė dėl hamburgerio

Policija suėmė tūlą Danny
Patton, 23 metų amžiaus, kurs
J & M Beef restorane, 24 So.
Cicero Ave., per langą šūviu iš
šratinio šautuvo sužeidė padavė-
ją Mrs. Penpol Thamassant, 24
m. Susibūręs su padavėja, kad
"hamburgeryje" per mažai mė-
sos, Patton nuėjo prie savo au-
tomobilio, pasiėmė šautuvą ir
paleido šūvį per langą. Patton
buvo suimtas dar nespėjęs pa-
bėgti, kadangi pravažiuojantis
patrulius išgirdo šūvį.

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

Susirinkimų
PRANEŠIMAI

— Šeštadienį, rugsėjo 28 d., Upytės
klubas ruošia Havajų šokių vakarą
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Pradžioje 7:30 val. vak. Bus skanių
valgių, gerimų ir dovanų. Šokiams
gros George Joniko orkestras. Mo-
teryų prasmos dėvėti geiletas sukne-
les, nes kiekvienai bus užkabintas
Havajų vainikas. Visus narius ir sve-
čius nuosirdžiai kviečia Valdyba ir
komisija. A. Kalys

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos poastoginis susirinkimas
vyks penktadienį, rugsėjo 27 dieną
8 val. vak. Hollywood salėje, 2417
W. 43rd St. Nariai prašomi atsilan-
kyti, nes yra svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus vakas.
Eugenija Strungys, nut. rašt.

— Joniškioje Labdarybės ir Kul-
tūros klubo pirmas susirinkimas po
atostogų vyks antradienį, spalio 1 d.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Pradžioje 7 val. vak. Visus narius ir
svečius norintius būti klubo nariais,
prašoma gausiai dalyvauti. Turėsi-
me svarbių pastarųjų ateities rei-
kalais. Po susirinkimo bus vakas.
A. Kalys

Dvejų Metų Mirties Sukaktis

A. A.

JOHN ŠESTOKAS

Gyveno Waukanda, Illinois

Mirė 1972 metų rugsėjo mėn. 29 dieną, sulaukęs 85 metų am-
žiaus, gimęs Lietuvoje, Panevėžio aps., Raguvos vls., Vadoklių par.,
Alancijų kaime.
Palaidotas Lietuvių Tautinės kapinės.
Paliko našlę: mylinti žmona Barbara, gimusi Počius; sūnus
Albert ir Thomas, jo žmona Charlotte, dukterė Helen Reeves, jos vyras
Edward; anūki — Howard Reeves, jo žmona Mary, gyv. Mississippi;
Bonnie Reeves Zimmerman, jos vyras Randy; David Šestokas, Jill
Šestokas ir Albert Šestokas bei kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Mes Tavęs, mūsų Brangiausios, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mūsų jau nebesugrįši, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.
Nušūdę lieka: žmona ir vaikai.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Man reikia daryti darbus tu, kuris mane siuntė, koki yra diena,
steina naktis kada niekas nebegalės nieko daryti".
Jono 9:4.

Paklausk pats savęs, ką aš darau? Po to meskite šalin visas kliūtis ir
trūkumus ir padauginkite savo darbštumą. Žinokite, kad jei turedami
progos tarnauti tiesai, netarnaujate, tai nesate jos verti ir laiku bėgant
prarasite ją. Nes dabar yra pūjis, laikas siojimo ir atskyrimo. Įvairūs
dalykai bandys atitraukti jus nuo tiesos; tokie kaip tėvai, motinos, sūnūs ir
dukterys, broliai ir seserys bus jums priešingi ir mėgins jus atskirti nuo
tiesos ir nuo tarnavimo tiesai. Dabar turi pasirodyti skirtumas tarp kvie-
čių ir kitų nevertingų dalykų. Žiūrėk Mato Ev. 10:30-39 ir Luko 18:28-30.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
1348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWCZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

ISIBROVĖLIAI IŠNEŠĖ \$900.00 IŠ RASČIAUSKO KELIONIŲ BIURO

Prašvilpusi policijos sirena sukėlė ant kojų visus tris biuro dokumentuose besknaisiojančius ir apie reikalų vedimą nieko nenusimanančius juodžius.

— Ar jūs pranešėte policijai? — buvo visų trijų klausimas. Jie negalėjo suprasti, kad Chicago policijos automobilis prašvilpė pro šalį, kai jie kraustė sunkų darbą dirbantį kelionių biurą. Ką jie buvo pasiryžę daryti — sunku būtų pasakyti. Jeigu policija būtų ėjusi į vidų, jie būtų atsisaukę, nes visi užėmė apsaugos pozicijas iš gatvės pusės.

Siek tiek jie atlyžo, kai policijos sirenos balsas nušvilpė tolyn ir niekas — nei garsiaikalbis, nei paprastas policininko balsas — nieko jiems nesaikė. Apsidairę ir atsigavę, jie ir toliau tęsė dokumentų mėtymą ir stalių laužymo darbą.

Kai iškirtė visą įstaigą ir pi-

nigų ar vertingesnių dokumentų niekur neberado, tai pradėjo kabinėtis prie įstaigoje buvusių tarnautojų. Pirmiausia jie prisikabino prie Milerūtės, kuri visą laiką zurėjo ir kritikavo tvarką ardančius ir dokumentus trypančius juodžius.

Milerūtė laukė grįžtančių po pietų tarnautojų. Pietų metu ji buvo pasiryžusi praleisti kokią ilgesnį valandą ir nusipirkti kelionei drabužių. Jai teks vežti naują turistų grupę ilgesnį turistinėn kelionėn, tai norėjo nusipirkti kelias parankesnes sukneles.

Savo piniginių ji buvo įsidėjusi \$300.00 Juodis, radęs tokią stambią sumą, iš Milerūtės piniginių ją įsidėjo į savo.

Atėjo eilė ir neseniai ištekėjusiai Lendraitienei. Ji jokion kelionėn nesirengė, bet savo piniginiėje taip pat turėjo \$50.00. Juodžiai ir šią sumą permetė į savo kišenę.

Apžiūrėję kelionių biuro įstaigos užpakalyje esančią erdvę, jie išaiškino, kad vienos durys vedė į čia pat esantį Lendraities naujai įrengtą butą. Ten jie rado dar \$50.00.

Kada įsitikino, kad daugiau nieko vertingo jie negali paminti, tai Milerūtė ir Lendraitienė suvarė į užpakalyje esantį mažą kambariuką suraišiojo joms rankas ir liepė nejudėti ir nieko niekam nepranešinėti. Jie neturėjo virvės rantom surišti. Vienas juodis ištraukė telefono vielas nuo sienos, liepė Milerūtei užsukti rankas į už-

pakalį ir ten stipriai jas surišo. Lendraitienei rankas surišo iš priekaisio.

Trys juodžiai, juoda biznį atlikę, išėjo pro priekines duris. Netrukus pro tas pačias duris įžengė Laima Luneckienė greta esančiame restorane gerai užkandusi. Ji pamatė ofise paliktą netvarką. Ko ji nesuvokė, Lendraitienė jai jau pradėjo pasakoti. Lendraitienė nei pavyko pirmą atpalaiduoti rankas. Ji ir Milerūtei atraišiojo.

Tuoju buvo pašaukta policija. Reikia pasakyti, kad įstaigoje ji atsirado už poros minučių. Būt juodžiai buvo dar greitesni: jų jau nebuvo pėdsakų. Kur ir kokiomis priemonėmis jie dingę — niekas nežinojo. Jie galėjo ir pėsti dingti, nes judėjimas po pietų ten gana didelis. Automobilų trafiką dar didesnis.

Netrukus grįžo po pietų ir Lauraitis su žmona. Jie paliko viską tvarkoje, o grįžę rado didžiulį netvarką.

Už poros valandų grįžo ir pats Rasčiauskas. Policija jau buvo buvusi ir protokolą surašiusi, visus apklausinęs, bet vagių nesuradusi.

Kiekvieną dieną Chicagoje darosi vis sunkiau bet kokią biznį vesti. Vagys plėšikai ir užpuolikai lupinėja seifus ne tik naktimis, bet ir viduryje dienos. Miesto valdžia turės imtis griežtesnių priemonių vagims suvaldyti.

Korespondentas

TRUMPAI

— Lapkričio 5 d. rikimuose balsuotojai kviečiami pasisakyti dėl Illinois valstijos konstitucijos kai kurių pakeitimų bei papildymo projektų. Numatoma pakeitimus bei jų projektus Valst. sekr. Michael J. Hawlett išsiuntinėjo balsuotojams susipažinti.

— Ed. G. Bogus iš Brighton Parko apylinkės suorganizavo būrį Quigley South paruošiamosios seminarijos kloties plauti mašinas ir uždaryti Vežio ligos tyrimams. Jie uždirbo 200 dol. imdami už masi-

nos nuplovimą sumanę biznierių kainą — 99 centus. Akcija įvyko 30 jaunuolių.

— Brighton Parko bibliotekoje, 4316 Archer Ave., trečiadieniais 1:30 ir 7:15 val. vak. bus rodomi kultūriniai filmai jaunimui ir suaugusiems nemokamai.

— Teofilė ir Zigmas Mišauskai, Union Pier, Mich., neseniai atsikėlė į šią puikią lietuvišką vasarviečių ir rezidencijų apylinkę, atsiliepę į Naujienų platintojų, kaip jie atsiliepia į kitus lietuviškus reikalus ar bendrus darbus. Jie užsiskaitė Naujienas vieneriems metams kartu paremdami lietuvišką spaudą ir naudingus jos darbus 8 dol. dovana. Ankščiau T. ir Z. Mišauskai gyveno Cicero apylinkėje, dalyvaudami apylinkės ir bendruos lietuvių darbuose, visur siekdami vienybės ir susiklausymo. Po vasarotojų antplūdžio, Union Pier lietuviai turės progos artimiau juos pažinti kaip mielus tautiečius rimtuose ar linksmuose pobūviuose. Naujienų vadovybė dėkinga už dėmesį ir už dovaną.

— Meles Budris neseniai persikėlė iš Gage į Marquette Parko apylinkę. Keisdamas adresą, jis įteikė Naujienų vajui 6 dol., linkėdamas joms ir jų bendradarbiams geriausios kloties. Malonu buvo su juo susitikti, pasikalbėti kasdieninio gyvenimo ir lietuviškais reikalais, taip pat prisiminti jo mirusią sesutę Mariją Jokubauskienę, veikią SLA ir kitose lietuvių organizacijose.

— Vienas marketparkietis vėjais proga užsisakė vieneriems metams Naujienas, bet pavardės prašė neminėti. Naujienų vadovybė dėkoja už dėmesį taip pat taria dėkui asmenims, kurie supažindina su Naujienomis ir padaro teigiamos įtakos.

— Alfonsas Vambutas iš Brighton Parko apylinkės, spaudos bendradarbis ir jaunimo literatūros laureatas, lankėsi Naujienose spaudos ir raštų reikalais. Ta proga jis įteikė Naujienų paramai 20 dol., linkėdamas geros kloties ir pasisekimo darbuose. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

— Juozas Skorubskas, Cicero, Ill., pikniko proga parėmė Naujienų pastangas atsiųsdamas 10 dol. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems remėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti darant pastangas padvigubinti prenumeratorių. Visi lietuviai kviečiami susipažinti su Naujienomis ir

AL. IR. I. G. N. A. S.
T. A. S. O. M. E.
VISOKEIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sažiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 56 DOLERIAI
(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVICIUS 778-2233

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dėko namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuojamas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

A. CEPULIS NOTARY PUBLIC
Income Tax Service
3548 SOUTH EMERALD AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60609
(Pirmas aukštas, įėjimas iš kiemo)
Tel. LA 3-1387
(Skambinti po 6 val. vakaro).

Pensijos ir kompensacijos iš Vokietijos ir iš kitų kraštų, pilietybės popieriai, įvairių valstybės formų pildymas. Interesanti reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės įstaigose bei konsulatose. Padeda sutvarkyti pensijas ir bedarbių pašalpas bei kitus panašius reikalus. Sutvarko Medicare ir kitas sąskaitas. Padeda neturtinigiems gauti iš WELFARE ir kitų įstatų įvairias pašalpas: buto, nemokamo gydymo, nemokamo maisto kortelės ir kitka. Taip pat paruošia imigracinius dokumentus ir išskviečius į Ameriką. Sudaromi testamentai ir asmenų paleikojimai. Be to, išdirpina metrikus ar ju pakeičia. Kreiptis asmeniškai arba laiškais.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MACHINE REPAIR
MECHANIC

Company desires a man with experience in repairing and maintaining production machinery. Pay scale based on experience and ability.

LIBERAL BENEFITS
Call Mr. CURTIN,
PLANT ENGINEER,
247-5600
FOR APPOINTMENT

DRAFTSMAN
Wanted to assist in preparation of conveyor and separator installation drawings.
CHEMAPERM MAGNETICS, INC.
620-7200
1001 NORTH DU PAGE AVE.
LOMBARD.

SMALL MANUFACTURER
NEEDS
MACHINISTS
AND/OR
TOOLMAKERS
ELECTRO APPLIANCE
COMPANY
1915 NORTH ELSTON
227-7400

MACHINISTS
Turret lathe and boring mill experience. Overtime. Steady work. Benefits.
A. F. TOOL & MFG., INC.
5645 Gage, ROSEMONT
825-1643

STOCK MAN
9:30 A. M. to 3:00 P. M.
No Moonlighters.
Must speak English.
HA 7-7885

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

MOTERIS
Drabužių taisymams

Patyrimas sukleknių taisyse pageduojamas. Nuolatinis darbas, pilnas laikas. Geras atlyginimas, įvairūs priedai ir tarnautojų nuolauda nuo perkamų prekių.

NEREIKIA KALBėti ANGLISKAI
E V A N S
36 SO. STATE ST.
13-tas aukštas
TEL. FR 2-6500, Ext. 325

TYPIST — BILLER
Accurate typing skill.
Loop location.
Pleasant working conditions.
Modern office. 5 day week.
Salary open.
For appointment call
372-7005

MISCELLANEOUS
[vairūs Dalykai]

BALTIC APARTMENTS
CONDOMINIUMS
St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, modernūs ir patogūs. Arti pludijoms, krautuvui ir susisiekimo. Mažas pastatas, mažos išlaidos išlaidoms. Suaukusams, be naminių gyvuliukų. Brokieriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 360-8766

jas užsisakyti. Jos remia visas lietuvių demokratines jėgas bei bendrus lietuvių darbus ir nusi-
bendrus visų lietuvių dėmesį ir paramą.

— Romas Urbonas, buvęs veiklus scenos meno darbuotojas ir talkininkas, žinomas Bridgeport delikatesen, 3263 S. Halsted St., savininkas, neseniai atidarė antrąją krautuvę — Cicero Delicatessen, 4900 W. 14 St. Cicero gyventojai yra patenkinti krautuvės gaminiais bei prekėmis ir teikiama patarnavimais, todėl susilaukia vis daugiau pirkėjų. Krautuvę savininkas p. R. Urbonas mielai paremia lietuviškus reikalus ir bendrus darbus. Jis pakartotinai parėmė Naujienas 5 dol. dovana.

— Mokytoja Magdalena Sulai-
dienė (Sulas) po operacijos guli madienį, rugsėjo 29 d. 12 val. O. Bruzgulinės sode prie Tautinių kapinių. Gros Ramonio Petrio rūpestingoje priežiūroje. Lankymo valandos nuo 1 iki 8 val. vak.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS
NAMU PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI.
[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA]
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb., bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parke apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikima.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parke centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

PERKANT SAU PASTOGĘ
10 BUTU MURAS ir 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Virš \$17,000 metams pajamų. Pirkėjui su 24 tūkstančiais galima paskola.
4 1/2 KAMBARIU 15 m. modernus mūras. Platus lotas. Laisvas užimti. Marquette Parke. \$22,500.
2 BUTU MURAS. Mūro garažas. 50 pėdų lotas. Puikus namas. Graži apylinkė. 67-ta ir Kedzie. \$37,500.
4 1/2 KAMBARIU 16 m. mūras ir garažas. Našlė atiduoda už \$15,000.
2 BUTU MURAS ir 3 kambariai bėnsmante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.
LIUKSUS 2 BUTU MURAS, 2 po 6, atskiri šildymai. Mūro garažas. Blokas nuo parko. Kaina apžiūrėjus ir pasitarus.
6 KAMBARIU MURAS arti 71-mos ir parko. Platus lotas. Garažas. — \$17,500.
5 KAMBARIU CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūsų. \$23,000.
2 BUTU MURAS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.
ISNUOMOTAS 2 BUTU MURAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai. 2 bloko nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.
PUIKUS MURAS NAMAS ant plataus loto. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršū ir 3 kambarių butas sausam beismante. Garažas. Arti parko. \$21,900.

MARQUETTE PARK — BY OWNER
2 story brick home 6 rooms each. 2 car brick garage. 1st floor with refrigerator, stove and carpeting. Call 434-2426.

STEUBKINGAS
PIRKINYS UŽ \$19,900
Modernus ir patrauklus 6 kambarių mūras su 3 patogiais miegamaisiais ir pilnu beismantu ir pietus nuo 63-tos gatvės St. Mary Star of Sea parapijai. Didžiulis kiemas jūsu valki sveikatai ir džiaugsmui. Žemas imokėjimas. Vardan savosios laimės skambinkite steubkladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

RUTU NUOMAVIMAS, IVAIRUS DRAUDIMAI NAMU IR NEKILNOMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenų mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visus rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.,
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusis darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5883
Anicetas Garbaciauskas, sav.